

AMSTRAD COMPUTER USER

1

AMSTRAD bladet

4. ÅRGANG 1987

LØSSALG KR. 20,00

Vi går tæt på
lydprocessoren

Midi system

CPM Skolen

Nu læserbrevkasse

Gør det sjovt at være Amstrad ejer:

Tilbehør til CPC 464/484/628
 højttalere (sæt) med kommunikations-
 software og 800.000 ordbeholdning kr. 2600,00
 Jernstift til "Kist" / Jernstift
 til CPC 464/484 kr. 990,00
 til CPC 628 kr. 1000,00
 Hø-til-telefonkabel
 Sæsonkort til CPC 464/484 kr. 1500,00
 Sæsonkort til CPC 628 kr. 1600,00

Simple programmer

Samtalen kr. 750,00
 MUX - mail kr. 990,00
 MUX - PC (PC) (sæt) kr. 990,00
 MUX - 1 (sæt) (sæt) kr. 990,00
 MUX - 2 (sæt) (sæt) kr. 990,00
 COME til alle ROM - Danske tekstbeholdere
 RAM-Disk (sæt) kr. 600,00
 DTP (sæt) kr. 300,00
 Laser Base (sæt) kr. 440,00
 Laser Base (sæt) kr. 440,00

Spil og programmer til Amstrad PC

Spil til Amstrad PC

Amstrad kr. 100,00
 Amstrad Ultimate Golf kr. 100,00
 Winter Games kr. 100,00
 Summer Games I kr. 100,00
 Summer Games II kr. 100,00
 Helix Ace kr. 100,00
 Space Shuttle kr. 100,00
 Chess II (sæt) kr. 100,00
Simple programmer
 128Kb (sæt) PC kr. 240,00
 128Kb (sæt) kr. 240,00

SE HER

Pris 514,- (2 for 999,-) **PC 486**

Simple programmer til Joyce

CP/MS-DOS kr. 1400,00
 Data handling kr. 600,00
 The Compiler II (programmer) kr. 1218,00
 SuperCalc 3 kr. 1218,00
 Base 1600 kr. 1218,00
 Compiler 1 kr. 2400,00
 Dr. Graph kr. 1000,00

MS-DOS
 Microsoft plan - programmer til alle Amstrad og
 Commodore computerer (sæt) kr. 200,00
 med forskellige udvalgte som gør det
 nemt at styre/retfærdigheden kr. 200,00

MS-DOS til alle Amstrad computerer
 Amstrad PC 486/486/486/486

MS-DOS - Sagen til Amstrad PC

Introducing to Amstrad PC kr. 100,00
 Using MS-DOS on the Amstrad PC kr. 100,00
 Hard Programming Using MS-DOS on
 the Amstrad PC kr. 100,00
 Using Dos Plus on the Amstrad PC kr. 100,00
 Building Presentation Graphics
 on the Amstrad PC kr. 100,00
 Dos Plus Manual for
 the Amstrad PC kr. 100,00
 Amstrad PC Technical Reference
 Manual kr. 100,00

**POULSEN
 COMPUTER
 CENTER**

City 2-364
 2600 Sønder
 62 99 00 77

FRA LOMMECOMPUTERE TIL PC'ER

KLONE

PC-KLONE 4.995.-

excl. moms

IBM-kompatibel PC/XT 286 (udvidet 640 Kb)
 1 disk drive 360 Kb - 8 slot - 120 W

**AMSTRAD
 PC 1512 FRA
 7.995.-**

excl. moms

AMSTRAD
 PC 1512

Vi leverer:
**COMMODORE PC
 AMIGA
 NILA PC
 JUMBO PC
 SHARP PC 7000**
 og flere

Ølstykke Foto & Computer Center
 Frederiksborgvej 7 3650 Ølstykke
 02 17 94 94 STOR P PLADS

Velkommen til 1987: The year of Amstrad

Alle skulle nu være kommet vel igennem den fortravlede, for-ædle og forsejledende juletid, med efterfølgende lønsummersed og nytårsudvalg. Jeg håber juleferien også gav anledning til nogle gode timer foran tastaturet. Amstrad er nu engang ikke det værste man har!

For Amstrad har det også været en god jul. Salgstallene har slået nye rekorder over det meste af året, så selv musikanten som IBM er begyndt at få øjnene op for denne computersæl-lerens David. Dette har givet anledning til en del rygtesandheder især umiddelbart efter lanceringen af PC1512. Sir Charles, der direkte kunne spores tilbage til IBM (England). IBM's ledelse har på det kraftigste taget afstand fra disse rygter, alligevel forventes det, at det kommer til at "kæde" et par hverden. Sådan er det så meget.

Nye maskiner?

Åhhhh nej! Ikke allerede igen. De sidste nye informationer fra Amstrad lyder på ikke mindre end 3 nye computers, der skal lanceres i 1987.

Denne forventes de to at være henholdsvis nyere versioner af PC1512 og PCW 800a. Den tredje og sidste maskine bliver transportabel. Se mere om den under Focus på side 6.

Dette nummer:

Da Amstrad Bladet nu udkommer hver måned, har vi fået mulighed for at ændre vores redaktionelle linie. Det stregt sig i første omgang et, at vi bliver endnu hurtigere til at bringe dig de sidste nyheder fra Amstrad Land. En anden vigtig ting er, at vi nu har fået plads til at variere vores emner betydeligt mere end hidtil, og sidst men ikke mindst, er vi nu i stand til at få forbedret vores kontakt med læsere.

De første eksemplær på dette ser vi allerede i dette nr.

Måske vil du på side 8, der omhandler en ny måde at bruge Amstrad på. Stemmene fra Amstrad Indre på side 48, hvor vi dyk-ker ned i husholdningen. I et foretog på at forbedre P&T's rygte, har vi valgt at kalde vores nye læserbrevkasse: Post Terminen.

NB

Hvis du undervejs synes at bladet er kommet til at se anderledes ud rent grafisk, så er det ikke mærkeligt. Vi har nemlig fået en ny tegner, Sng Børst Jacobsen, der på talrige måder har søgt vi prøver at gøre bladet endnu flottere. Velkommen Sng.

Amstrad-bladet redaktion
Sng. Holger Christensen

Artikler og billeder fra Amstrad Bladet må kun udbruges uden efter skriftlig tilladelse fra Forlaget Microtech, og altid med kildeangivelse.

Programtilrettelse, programmer på andre lagremedier

er beskyttet af lov om copyright. Læsere har tilladelse til at anvende programmerne til eget personligt brug. Redaktionen påtager sig intet ansvar for materiale der indsendes.

INDHOLD:

Fra redaktionen	3
Focus	6
Music, Maestro – Please Amstrad MIDI interface	8
Hisoft C, et anderledes prog. sprog	14
Nyt dansk tipsprogram fra Dantime	16
Boghjernet	18
Postterminalen, Amstrad bladets nye læserbrevkasse	20
Amstrad Erhverv: PC Tips & Tricks	22
Pro Pascal	25

Tæt på GEM	28
Programlistninger	30
Data Kontakt	34
Vive le Amstrad	36
Tips & Tricks	38
Software Review	40
CPM Skolen	46
Stemmen fra Arnolds indre	48
Comal 80, Lef følger op...	51
Læsermarked	53
Læserservice	54

PRAKTISKE oplysninger

Ansvarshavende redaktør

Sig Højtrup Christensen

Program redaktør:

Ken Jacobsen

Redaktionelle medarbejdere:

Søren H. Hansen, Leif Anders Rump, Peter Comfort, Torleif Baksaas, Søren Petersen og Jan Jørgen Larsen

Grafisk tilrettelæggelse,

layout og illustrationer

Sig Børk Jacobsen

Sætte: Jydsk Fotoset/ JF2

Tryk: Lito Tryk A/S

Repro: Lito Tryk A/S

Foto: N. N. Fotograf

Forside: Sig Børk Jacobsen

Distribution: Dansk Blad Distribution

og Avspositionscentret

Program HOTLINE:

TEL. 06 82 24 55 (hver mandag mellem kl. 14 og 16)

Forside:

Sig Børk Jacobsen

Annonce

eksposition:

Erik Christensen

TEL. 06 80 28 77

Redaktion i England:

Peter Comfort, tel. 049660 4599

Administration/abonnement:

Inge Pedersen, Pris og abonnementsbrevsagt på side

54/55. Abonnement kan bestilles på bladets adresse:

Amstrad Bladet

Gæstvad Bakke 4

DK-8600 Silkeborg

eller på tel. 06 82 24 55 mellem kl. 9:00 og 13:00.

Udbyr til artikler på side 48 venligst

skrift af Bjørnbo musik.

3" disketter til Amstrad

Hvis du tar 10 så ka'setten følge med

Tar 10 Maxell 3" data-disketter med hjem til din Amstrad og får samtidig en praktisk 5 stk. kassette.

Du vil garantert sætte pris på alle de ekstra fordele der følger med, når du vælger det bedste.

Den super glatte overflade sikrer at bese-

skrivehovedet ikke får "rykker i panden".

Den anti-statiske behandling gør at du kan glemme alt om hukommelsestab.

Alle Maxell-diskettene udsættes for en hård kontrol, så du kan være sikker på fejlfrie produkter. (100% testet).

maxell.
DATA-DISKETTER

Fås hos din lokale forhandler

BRUHN, Vasekær 12, 2730 Herlev, Telefon: 02 84 22 44

FOCUS

Sinclair + II tur retur

Sagen om Sinclair computere stoppede ikke da Amstrad købte Sinclair sidste år (se nr. 3/4-88). Tværtimod kan man fristes til at sige, imensom for I29 + blev i første omgang købtet de Amstrad lancerede den nye redesignede version i forbindelse med PCW udstillingen sidste år (se testen i AB 5-88). Men der stopper historien ikke. I England sendte en af de færreste detailhandlere (Bosco) alle de nye Sinclair/Amstrad computere retur, p.g.a. manglende kompatibilitet med bl.a. Remston joysticker der tidligere har været den absolut førende standard for lokale software-producenterne og brugere. Et andet væsentligt problem var indstillingen af tastaturet i den indbyggende håndoptaget. Computeren var ganske enkelt ikke i stand til at lade programmer (hverken nye eller gamle Spectrum programmer). Problemet skulle indledningsvis være blevet løst umiddelbart efter at der blev gjort oplysninger på igen. Næst blev maskinerne igen stillet frem i forretningsvinduerne.

Sidste nyt fra sladder- tanterne

No, de PC 1512 er blevet længet og belønnet af vad af legge sig igen, en spekulationerne påry stærkt. Hvad bliver det næste vi får at se fra Amstrad? "Eksportterne"

svaret: En transportabel computer? Computeren skulle være bestilingsberedt til forhandlingsfirmaet Allied Danneb. der vil udstyre særlige sælgere og det er manglet med en transportabel PC vs PC'eren, der allerede skulle være under udvikling i det Fjerde Østen, vil benytte 3.5" disketter og få vandstyrtvis et krydst display a la Toshiba. Tanken om at der skulle komme en AT version fra Amstrad som en succesfuld til 1512, bliver betragtet som temmelig urealistisk, idet markedet for en sådan computer er ganske enkelt ikke stort nok endnu til at bære udviklings- og markedsføringsomkostningerne.

Den Hellige Gral

Domark Software kalder det "Hjemmecomputerindustriens hellige gral". Det er måske nok lidt store ord, men UNLODE-systemet som nu lanceres sammen med den nye udgave af Trivial Pursuit, er ikke desto mindre lidt af en bedrift. Det er nemlig lykkedes Domarks programører at lave programmer, male der kan køres på bånd af både en Spectrum, Amstrad og en Commodore computer. Jo, jo, det samme bånd - eller ville de jo ikke have kaldt det UNLODE, vel?

I forbindelse med Trivial Pursuit anvendes UNLODE-systemet til et bånd med et stort spændvidde til det populære spil.

Foedelen ved UNLODE-systemet er mest indlysende for forhandleren, der kan sælge det samme bånd til alle tre maskintyper, og der-

med spare hyldepåse og lagerkapacitet.

Fremtidige tilfølgprogrammer til Trivial Pursuit vil alle blive udgivet i det nye system.

Na mangler si computerbrugere bare en teknisk land-vinding endnu: et tape-kassette spil (det behøver kun være til en maskintype) der ikke medfører "read error" ved indlæsningen!

Hot med Sir Charles

Der er nogen, der mener, at Sir Charles har et problem med værmen, og når "nogen" er store kander med banklogerne i orden kan Charles' kæledyr ikke tillade sig at sidde kritiken overhæng.

Sagen er denne: Amstrads nye PC'er er en søn det vil være da man teknisk mindede bekendt, ikke forsynet med en blæser til afledning af stromforyngning/køleblæs, sådan som det er god alsk og brug for PC'ere.

Amstrads begrundelse for den manglende blæser er ganske enkelt, at der ikke er behov for den. Sir Charles' konstruktion er nemlig så veludviklet, at der ikke udvikles større mængder af de skadelige stoffer, end at de allerede (alle) fjernes af den anden end en kun sommerbrise.

Siger Amstrad.

De store kander med banklogerne mener noget andet. Der skal være en blæser i Charles, siger de. Char-

ten overophædet, siger de.

Om det er teknisk begræn- delsel for denne påstand, el- ler om kunderne blot sætter jet-været, når der bliver tændt op under maskinen, redder historien ikke noget om. Men det koster et del- lange at blive et Sir Char- les får sin blæser.

Arstad har nemlig be- slutet at tilbyde en tysk-fæ- berket blæser for 20 ct til ejere af floppy-disk model- lerne og gratis til ejere af hard-disk modellerne.

Malcolm Miles, markeds- ledelse hos Arstad, be- skriver beslutningen med disse ord:

"Arstad har simpelthen besluttet at tilfredstille de potentielle købere som føler sig mere sikre ved et integreret sikkerhedssystem. Vi ved, at en blæser er uundværlig, men når arkivene den kom- mercialle fornuft der ligger i at tilfredstille vore kunder og deres specielle behov."

Hvad enten Sir Charles virkelig har kredsløbsfor- stånd eller ej, så er løsningen altså nå til stede... men hvis nu den rødt herre nu skal gøres helt salottagig, hvad så med tillige at tilbyde en dediceret som en del af fremtidige PC-pakkeløs- ninger?

Rædsel og gru

Biodepressen fra Transhu- rien, Arscala, mere end be- været og berøgt, og levede- gøst i utallige spilletter og nu også en serie af bøger og blyantens verden med et computerpil fra CRL. Sof-

ware - drømmemagerne, som de selv kalder sig.

Og han gør det med ma- neri! Med forlag i Brent Sto- ken benævnte som for- ligger CRL, sig således at gå Hollywood i bedene, og har allerede måttet stå be- kendt med den cinema- togpolitte virkeligheds "ba- den". Filmserien! Jo, særligt om ikke sproglø- gen i Dræderospillet var så slæg, at The British Board of Film Classification må- de udtale, hvad det svarer til det første "forbudt for børn under 12 år-ventil" til et computerpil sagsinde.

Rod Pike, forfatter pro- grammer tilspillet og læste mindst, hævdede selv CRLs opmærksomhed på de gamle psykiske mist ved det hævdede sproglæg og for at søge på den store

og the moral myndige såde besluttede de sig til til at søge juridisk bistand. Sagen endte på denne vis i skudet på den britiske filmcensur - nok ikke stærkt begrebet af CRL... enhver reklame er som bekendt god reklame.

Kommissionerne af Do- culas bemænte andre rekla- der mod udover drømme- magerne egen kendt. Ber- spektet lærer sig ofte tungt op ad bespørgt procedens og fremover skal alle engel- ske computerpil godken- des og certifikeres af den britiske filmcensur!

Max på ram-ov

GEM WORKBENCH WIN- DOWS - fordelagtige beting- elser for stort set det sam- me: programmer der tilby- der en virkelig og lye-til- gigt brugerflade, med let- ning og et letforståeligt grafisk pagesystem til funktionsval- gerne. Apple gjorde systemet funktionelt og steden er det blevet et standardtilbehør til enhver PC'er med respekt for sig selv - se bare til Sir Charles.

Uanset udformningen er der i hvert fald to ting, der er fælles for desktopprogram- mer: de betjenes mestjæft af en mus - og de sluger hu- kensende som basepakker! Sidstnævnte faktum har af- holdt enhver fra at forsøge sig med en desktop til CPC'erne, det trods at ikke kan opvise samme sam-ef- fetsagance som en moderne PC'er.

Indtil nu! Advanced Me- mory Systems i England - både leveret under navnet MAX (det er dem med mu- sen, you know) har nemlig været det ene øje og har an- nonceret den særlige lan- cing af inter mindre end et desktop system til CPC-rek- lerne. AMX MAX er leveret

delst, og det skulle efter si- gerde kunne håndtere næ- sten alle de sædvanlige op- gaver som standard-udgaverne. Bløde mus, lyd, grafik og di- skette-operationer kan blæ- ses via AMX MAX. Der er indbygget skærm-klamp og en netopad-facilitet (privat tekstbehandling).

484 ejere til dog nøjes med et mindre hardware, eller penge ud til et diskettens, da MAX kommer løbende til- liggelse for at fungere.

MAX er i øvrigt skrevet af Chris Horsey, der tidligere har arbejdet for Arstad selv.

MAX bliver ikke et dyrt bekendtskab. 395 kr oply- ses prisen at ville komme til at lande på, når MAX an- gang tager på gaden. Og hvornår er det så? Jo, com- puterfranchiser er jo stort forresten for sine meget tidlige forretnings, subsidiært sine meget store udgaverfor- stikelse; alt efter hvordan man vælger at betragte det, så vil der på reklamationer end ikke give os i kast med så meget som et lille bitte øjet. Computerer er som be- kendt noget med eksakt til- dræk, ikke sandt?

Hvad er MIDI

Ordet MIDI betyder "Musical Instrument Digital Interface", og et sådant MIDI-interface er musikverdens svar på computersens RS232 port. Det er et mellemled, der tillader flere enheder i dette tilfælde synthesizere og

drum-machines) at tale sammen, uden menneske besvær. Bort set allesammen er forsynet med et indbygget MIDI-interface. Det "ryger" i AMSTRAD samarbejde - at du kan betjene en drum-machine fra et synthesizer keyboard eller arbejde med en synthesizer via en anden

At der er musik i Amstrad kommer nok ikke som den store overraskelse for folk, der har spillet nogle af de utallige spil, der findes på markedet, men at din Amstrad helt professionelt kan styre både synthesizere og drum-machines kommer nok som en overraskelse for de fleste.

Music, Maestro – please...

I dag er du imidlertid i stand til at lave dit eget mini-studio ved hjælp af en lille genial box fra Electromusic Research – kaldet AMSTRAD MIDI

Det får du...

Det totale MTH-system fra Electronic Research ERU består af en interfacekasse med ind- og udgang, et par hvidebøger og programmet MENTRACK PERFORMANCE, uden hvilket hardwaren ikke er meget benyttet. Alt er pakket forarbejdet, og gør et

glimrende første-indtryk. Interfaceet passer på samtlige CPC-computere, men hvis du har en CPC464 med DD1-diskinterface er det et lille testationspunkt: Hvis du har DD1-er har brugermanualen. Det betyder nemlig MIDI eller diskette - no real, sorry

chance! ER tilbyder dog et forslag til en decideret 464'er-system til en beskedent mængde, og man kan også godt lære sig uden diskteststationen, da styresoftware og demo-programmer både ligger på bånd og diskette i pakken - men, alligevel - lidt af en testbetragt fra ER's side.

Ud med ørerne – vi er kørende...

Der var med spænding udsatte de første moduler systemet – en CPC 6128, MIDI interface, keyboard (Technics PCM K2540 og Roland JUPD-104) – og startede den nedlæggende software.

Det kom der i første omgang ikke megen lyd ud af. I stedet præsenteres man for et bevæbnet skærminterface, hvorefter særlige programfunktioner kan styres. Børnedejligt valg foretages ved rødder en pil på page på nogle små ikoner. Hverken viderne kan indlæses. Det er en særdeles god løsning – især hvis man pløjer sig til bruge MIDITRACK PERFORMANCE "on stage" (og det har programmet absolut kapacitet til). Der er ikke noget mere udsættende for vi publikum end at Jean-Michel Jare fortæller lade efter den rette menu på skærmen – for til slut lige at smutte ud i dialektens indholdskategorielse eller "Hjælp" filen.

Miditrack Performance virker som en slags digital miditrack "bærelseapparat", hvorop du kan optage enkeltstemmer på enkelte spor, og derefter manipulere dem på forskellig måde.

Skærminterface er opbygget af en række standard, der dækker over sit hovedinterface. Det venstre vindue indeholder 6 kolonner med information om hvert af de 8 spor. Først finder vi Play, der virker som en slags båndspindel, der tænder og slukker for spillet. Dernæst følger kanal-sporet, der gør det muligt at bytte lyvnt enkelt spor til en individuel MIDI-kanal. Hvis du bruger denne funktion, kan du enten vælge bestemte data-relevanter til udsættede instrumenter eller du kan konfigurer særlige tilfældige instrumenter med samme dataset. Fortælle jeg i øjeblik, at du kan "daisy-chain" (serie-forbinder) lige så mange MIDI instrumenter du har lyst til? Det er muligt, men på grund af nogle tekn-

problemer i dataoverførelsen anbefales det at anvende en såkaldt MIDI LINK enhed, der har 1 indgang og 6 udsættelser. Nå, det var et udsættelse – back to the show (eller display)...

Næste led i kæden er Loop-kontrol, der giver dig flere muligheder for at lave eksempelvis basistone eller rytme-grupper. Du kan indlæse et bestemt antal gange et loop skal gennemløbe – op til 254-gange – eller det kan løbe uendeligt, hele indlæsnings- og Control-funktionen er beregnet til de forskellige rytmegener, der lades, er indlæsnings af en ny lyd med trykknastet tastatur eller med efter-touch. Med denne funktion kan du bestemme hvilken information der skal hentes fra dit MIDI instrument, og så "love" oplysningerne i computerens hukommelse – hvilket i øvrigt bruger en helens bunte RAM, men det er med Control-funktionen alle din synths' skærm funktioner styres.

Indstilling af MODULATION WHEEL, PITCH BEND, VOICE CHANGE, PORTAMENTO, SUSTAIN PEDAL, BREATH CONTROL, og selvsagt JOYSTICK CONTROL, kan alle lægges ind i Control. Den sidste funktion der kan indstilles af brugeren er Pitch – en transponerings funktion der kan vælges hvor dit instrument understøtter det. Lækkert, når du skal spille sammen med andre – især blæserne, hvor man ikke "være-lige" sætter toneart.

Den sidste kolonne kan ikke indstilles af brugeren, men viser under second/ playback hvilken spor der er aktiveret.

Nedenunder det store vindue finder du to mindre vinduer, der viser, hvor meget plads du har af lige med. Op til 8.100 noter på en 64K Amstrad kan lægges ind Performance – nok til mellem 30 og 20 minutter af faktisk spilletid. Denne kan dog udskrives til op med en time ved at anvende Arrange-funktionen (mere herom senere) effektivt.

I det sidste vindue finder du alt det "tricky-tricky" stuff. Du kan her vælge mellem forskellige type/operationer (sustain, legato, hold, osv.) Her finder du også en reverb, der kan sættes til at sende output ud på MIDI kanal 1 – hvilket er mere end Hainbird Software-TMS kan – den kan faktisk det ikke kan MIDI.

Du kan (naturligvis) selv starte nedlæggelsen til dit mesterværk (du ved, og-og-to, og-og-tre osv.) – og til 9 slag er det realitet for et test, så du starter prøver det, hvor du sætter kanaler sætter igang. En smart lille datafil, som man laver at sætte stor pris på ved indspilning af flere spor i EMI-interface er det indbygget clock, der kan varieres mellem 40 og 360 beats pr. sekund, men du har mulighed for i stedet at vælge et af de tilknyttede instrumenters clock i stedet. Play-funktionen tillader dig at gennemløbe dit musikarbejde fra 1 til 254 gange (hvis du sætter Play til 255, vil spilletid kortvære uendeligt). Time (tid) funktionen kan indstilles fra 1/4 taks til 9/4, og sluttelig kan du med Start Bar bestemme hvornår takt-mærket skal begynde. Det er helt valgfrit inden for området 1-999.

Masser af goodies

Såls med udsættede og begrænsede områder til det

musikaler blev det alligevel et af par hørelige først, som familien påstod led næsten ligesom musik. Selve forbindelse mellem synth og computer er enkel, og med en række eksemplarer eller softwaren faktisk formidlet enkel at finde ud af. Med softwaren følger i øvrigt tre demo-filer, der er værdige gode til eksemplering med, inden man selv begynder at komponere. Jeg lovede tidligere at vende tilbage til Arrange-funktionen. Det er nemlig langt den sjoveste feature i programmet. Med Arrange har du mulighed for at lave op til 64 forskellige arrangementer af din musik, hver hvis du er i besiddelse af en multi-track båndoptager bliver det rigtig sjovt at manipulere med de forskellige spor. Der er ikke let på paper, at beskrive mulighederne – de skal simpelthen høres!

En anden funktion, der er en stor lette for os computer-er Time connection, hvorved du kan ændre vinkelen af de enkelte noter. Så gør det pludselig ikke så meget, at en sekvens er helt uoverens end beregnet – den redigere bare med Time hen, hvor den passer med den øvrige musik.

Programmet har en væghed – som det i øvrigt deler med de fleste musikprogrammer på markedet der er ingen mulighed for at produktet ud på paper – altså på en printer. Jeg håber, at der en senere dag vil dukke et supplementprogram op fra EMI. Kommer det, er det simpelthen tale om den perfekte programmel til DEN MUSIKALSKE AMSTRAD.

Produkt:
MIDI INTERFACE/
MIDITRACK
PERFORMANCE

Pris: 129 eng. pund
Kan fås hos:
Electronic Research,
14 Mount Close,
Wickford,
Essex SS11 8HG,
England

Se også Previews...

AMSTRAD-EXPERTEN

BECODAN

TILBYDER:

AMSTRAD
PC 1512

1280x1024 pixels
1.5 MB RAM, 5.25" disk
1.44 MB og 3.5" disk
1.44 MB
Pris: kr. 7.995,-

REPARATION AF AMSTRAD

STØRSTE UDVALG
AF SOFTWARE

AMSTRAD PC 1512 A

(enkelt floppy, sort/hvid skærm) kr.

7.995

(inkl. moms kr. 11.392,50)

AMSTRAD PC 1512 B

(dobbelt floppy, sort/hvid skærm) kr.

9.995

(inkl. moms kr. 13.392,50)

AMSTRAD PC 1512 C

(enkelt floppy, farveskærm) kr.

10.995

(inkl. moms kr. 14.592,50)

AMSTRAD PC 1512 D

(dobbelt floppy, farveskærm) kr.

12.995

(inkl. moms kr. 17.592,50)

AMSTRAD PC 1512 E

(model A + 20 MB harddisk) kr.

14.995

(inkl. moms kr. 19.792,50)

AMSTRAD PC 1512 F

(model C + 20 MB harddisk) kr.

16.995

(inkl. moms kr. 22.792,50)

Printers:

DMP-2000

Kr. 2695

DMP-3000

Kr. 3645

DMP-4000

Ring vedt. pris

Citizen 1200

Kr. 2995

Citizen LSP-10

Kr. 5445

Star NL 10

Kr. 4495

AMSTRAD 8206 - 1512 Joyce komplet anlæg m/printer, ring vedt. pris.

AMSTRAD 404 grøn

Kr. 2695

AMSTRAD 404 farve

Kr. 3050

AMSTRAD 6128 grøn

Kr. 5450

AMSTRAD 6128 farve

Kr. 6050

Diverse

Computerbøger, computerbånd, papir i lange bånd, labels, diskbånd, kabler, farvebånd, rensbånd, diskettobokse, joystick mange forskellige slags, alle med 12 mdr. garanti og meget meget mere.

Også alt i Commodore.

Tusindvis af 3"-3 1/4" og 5 1/4" disketter på lager.

VI HJÆLPER DIG OGSÅ
EFTER KØBET

Hele landets Computerleverandør

BECODAN
Forsting, Roskildevej 148
Årsmølle, 2500 Vestby
01 74 74 66

BECODAN
Postboks - Søg - Hotline
01 46 46 55
(fere linjer)

BECODAN
Køb - Søg Inngt EDB-udstyr
01 46 50 26
(Becodan og Co.)

Mandag-torsdag 10.00-17.30 - Fredag 10.00-18.30 - Lørdag 10.00-14.30

COMPUTERSPIL

Dina Soft tilbyder nu de fantastiske MASTERTRONIC kassettespil til en pris der siger SPAR TO! Sælges kun gennem forhandler.

DINA SOFT

Enge Jørgensen Vej 1, 2000 Frederiksberg C. Tlf. 01 88 02 88

NU KUN

29,95

stjernetilbud.

Amstrad hjemmecomputere kan slås med både sværd og pistoler, køre 230 km/t ...og få budgettet til at balancere.

Med Amstrad's hjemmecomputere bliver det alvorlige sjovt - og det sjove får alvor sjovt.

Du kan gå fra handling til 400 handlinger. Fra fortiden til fremtiden. Fra det påvarede til verdens inden. Eller til fastholdningsbudgetterne til at holde os til os selv.

Og du kan gøre det hele på et par sekunder. Alle Amstrad's hjemmecomputere har nemlig fremrøde højt effektivisering af programmer - og indlæringen foregår direkte i tastaturet. Det gør det bevidst og raskt. Game med data-reccorder og 64 K., eller Commander med diskette og 128 K.

Og belles er også, at prisen er for det komplette sæt (inklusive diskette tastatur og mouse). Ligesom du kan behøver et enkelt retselske for at tilføje dem.

Så selv om Amstrad's hjemmecomputere mest er til sjov, er det til rigtig meget til at få dem helt alvorligt. Til et godt Amstrad-tilbud hos vores forhandlere.

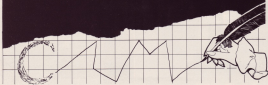

AMSTRAD GAME & COMMANDER

Amstrad's hjemmecomputere indeholder programmeringsmateriale og diskette (inklusive tastatur og mouse). Ligesom du kan behøver et enkelt retselske for at tilføje dem. Amstrad's tilbud er kun gældende i Danmark. Tilbudene er kun gældende i Danmark. Tilbudene er kun gældende i Danmark.

Hisoft C (AMSDOS og CP/M-version)

Har du forsværelsen af, at du har udfærdiget "programmet oven alle programmer" til din Amstrad, men at du ikke kan lide det, fordi Basic er for langsomt, mens assemblerkoden er for svært? Måske er svaret på disse problemer sproget C!

BCPL - B - C - ?

C er et struktureret højniveau-sprog ligesom COBOL-80, dvs. at der bl.a. er while- og if-strukturer, og at det er muligt at bygge sit program op i små moduler, derved "mønstre" at overskue.

Desuden er der det med overensligneligheden, som nok er C's største problem, og forklaringen på det er bl.a., at C startede som BCPL, som blev forbedret til B, som blev forbedret til C, som blev forbedret til, nu kaldt læser, ikke B men C++, samtidig med at det blev lavet mere brugervenligt.

Det var systemprogrammer, der stod for forbedringerne, og de de lever i meget store programmer, vil de gerne have et sprog som kan "talt" på maskinen, og som kunne skrives kompakt. Så selv om C er et højniveau-sprog, så kommer det tæt på CPU'en, i.e., kan løse opgaver operationer i C skrives kompakt i C som C++, det er det samme som at skrive C-C++ i BASIC. Dette faktum, samtidig med at C kompilansen, betyder at C er næsten lige så hurtig som assemblerkoden og derfor blev og bliver C bl.a. opført blandt til at programmerne operativ-systemer og mange andre store programmer. UNIX er i.e., skrevet næsten 100% i C

Fordelen ved at skrive et program, og specielt et operativ-system, i C er indlysende for dem, der har prøvet at flytte et program fra en computer til en anden. Det kræver et stort arbejde, med mindre der findes allerede findes en kompatibel C-over sætter til den nye computer og den løses rimeligt nemt, for så overføres kode-teksten bare en gang til på den nye maskine og så udføres det forhåbentlig!

Hisoft C er for CPC, Intel Latitude C er for Charlie!

C's popularitet skyldes bl.a. at C er C, næsten lige meget hvilken computer det løser på - selv Amstrad kan have mange af de C-programmer, der løses på de store eds-maskiner, ved hjælp af Hisoft C! Snart vil minimer, minimer og assembler kan have standard C næsten 100%, incl. IBM-maskiner, der har den mest kendte C-over sætter - Latitude C.

Der findes mange bøger om C, så selv om Hisoft's manual giver lidt ide om hvordan C virker, så er det nok en god ide at låne et par stykker på biblioteket!

Desuden kan Hisoft C stadig ikke regne med nogle tal, men det er også en af de få begrensninger, der findes i forhold til standarden. Der skulle komme en "højtstående" udgave snart...

Hvordan ser C ud

C's delrige rygte skyldes nok programmererne, som i C kan lave de mest utænkelige programmer, man kan forestille sig. Her er et eksempel på en meget kompliceret sætning i C, der kalder en bestemt adresse i MS-DOS, som muliggør maskinens. Lignen lave en pointer (*) til en funktion, som har henadresse 0xFFFF, som den kalder - hver eneste parameter er nødvendig i denne sætning!

```
int main() { * pointer() to med en kaldt adresse 0xFFFF }  
{  
  (*main) (*main)();  
}
```

Det er muligt at lave utænkelige programmer i C, men prøv at se hvorvidt den samme operation, i dette tilfælde en kopiering fra teletasternes fra til teletasterne til, kan skrives på mange forskellige måder. En teletast i C skrives altid med ASCII 0.

```
00 = 0; /* simpel kopiering med WHILE */  
while (teletast) { 0 }  
  
011001 = teletast  
teletast  
  
00 = 0; /* indviklet kopiering med pointer */  
while (*teletast + 00) { 0 }  
  
  *teletast + 00 = *teletast + 00  
teletast  
  
/* normal kopiering med pointer */  
while (*teletast) { 0 }  
  *teletast = *teletast  
  
/* smart kopiering med pointer */  
while (**teletast + 00) { 0 }  
  
/* smart i teletast - 0 - med en smart 00 */  
while (*teletast = *teletast)
```

Dygtige C programmerere kan ofte luge et stort program ned til nogle få linjer som f.eks.: While (*teletast = *teletast), som tager det pointeren fra pointer på og flytter det oven i den adresse til pointer på, hvorefter begge pointerne flyttes til den næste adresse. Hvis det tal, der blev flyttet, var forskellig fra nul, gentages operationen, ellers hopper programmet ud af while-linjen og har er kopieret til alle Starpelt, men ofte utænkelig! Alt det og meget mere kan du lære i Hisc-C og så går det hurtigt.

CP/M og ANSDOS

Dobbelte-versionen af Hisc-C består både af en altn. C, der startes med RUN*, men der er også en CPM-version, C++, det er ikke den nye C, desværre, men den er forbedret med en bedre tilbehøring og den kan oversætte meget store C-programmer. Desuden følger der en fejlkorrektur med i købet, den starter endda automatisk, hvis der er en syntaks-fejl i C-programmet.

Hisc-C er i høj grad et kvalitets-produkt fra Hiscit, og hvis der kommer en bedre udgave senere, kan du bare sende din diskette ind plus et mindre gebyr og så får du den nye version. Det er senere!

At Leif Andrew Røng

Program

AM-tips fra DANTIME

Et tips er en spændende sport for mange mennesker, men mange har nok oplevet, hvor svært det er at læse andet end typograf, hvis tipseringen skal læses ud i en større rækketok. Chosenen, for at der bliver læst det forkert, er stor, når der skal være orden på alle rækkerne, for mennesket er jo ikke ufleksibelt.

Der findes forskellige tipsystemer, som for de fleste veldokumenterede, består af et regelbæret system af et-tallet, trykbar og tovere, noget som lige så godt kunne udføres på en mikro-computer. Derfor har I also. DAN TIME udviklet et program, AM-TIPS,

som kan udskrive dato-tipskupper eller systemnøgler og udgangspunkter.

AM-TIPS kan køre på alle CPC-maskinerne med diskette-station, det er minimalistisk og rimeligt nemt at bruge. Mennesket giver begrundelse for at køre sin personlige tipskupper:

- Under TIP indtastes og ændres udgangspunktet, med hel- og halv-gælderinger plus de sikre kupper, indtil man er tilfreds.

- Under COM TIP checker programmet om den indtastede udgangspunkt passer med det valgte tipsystem, ibrøder det le-

ver alle rækkerne, som gemmes på diskette til senere udskrivning.

- UDGANGSPUNKT udskrives de typede rækker. Det er muligt at vælge, om man vil have udskrevet alle rækkerne eller kun en del af dem. UDGANGSPUNKT kan udskrive både på almindeligt papir og de specielle dato-tipskupperne, hvilket kræver, at den tilkøbte printer skifter med en bestemt bredde og højde, så tag printeren med, hvis du vil købe programmet og prøv det hos forhandleren.

- GENSTAV lever en generelt coveragt vel fra de 13 rigtige tipsystemer.

Desuden giver menuen mulighed for at vælge indtastning forskellige oplysninger, som fødselsnummer, adresse, systemnavn og printer-typerkoder og man kan gemme og indlæse sine udgangspunkter, m.m.

AM-TIPS kan køre op til 999 lysånder rækker, enten med U-tips eller reducerede systemer og der følger 10 U-tips systemer med diskette. AM-TIPS støtter åbenlig generelt, det kommer lidt længere, da det skal handle de forskellige BASIC-programmer på disketten ved hvert menu-valg, men eller virker det fine.

At: Lutz Andrew Romp

Guld og grønne skove...

vil vi ikke love dig, i stedet får du muligheden for at være med i et samarbejde om at bringe dansk kvalitets software ud til et bredt internationalt marked.

Går du med en god idé til et superprogram, eller føler du, at du har overarbejdstiden til at deltage i et opvækkende udviklingsarbejde, så kontakt Michael Jakobsen på nedenstående adresse:

Scanteam er en sammenslutning af danske programmører med det hovedformål at give alle medlemmerne en god chance for at tjene penge på programudvikling. Scanteam er i dag allerede i tæt samarbejde med nogle af de førende Games Software fruse i både USA og England.

Vi udvikler programmer til Amstrad CPC, PCW, Atari ST Commodore 64/128, PC (MS-DOS), Amiga.

Henvendelse til:

Michael Jacobsen
Øster Klostervej 270
7840 Højster Lund
TH. 07 53 84 31

"DOS Håndbogen" af Per Gjerlov

242 sider, pris kr. 196,- incl. moms.
Teknik Forlag

"DOS Håndbogen" er den første bog om Microsoft's DOS, skrevet af en dansk forfatter. Bogen indeholder en udførelse af bogen er uafhængig den, at DOS er det mest udbredte styresystem til PC'ere, hvilket navnlig skyldes den pålidelighed, at IBM netop valgte DOS fremfor CP/M til sin PC'er.

I "DOS Håndbogen" bliver særlige DOS kommandoer gennemgået i grupper efter deres anvendelse, og gennemgangen støttes af talrige eksempler. Der gives ligeledes en indføring til assembler-programmering, forbegrebeprogrammer, regneringsprogrammer og

anvendelsen af DOS afbrydere. Derudover indeholder eksempler på brug af bestemte programmeringsprogr. i fire forskellige med assembler- kode, således at programmer skrevet i bogen programmeringsprog kan udføre alle DOS-funktioner.

Bogen indeholder en del langvarige program-eksempler, rettet direkte mod den praktiske anvendelse af DOS. Begynder "DOS Håndbogen" findes et omfattende tabelmateriale, hvor en sammenstilling af DOS, EDI/BI og DEBUG kommandoer er vist i særdeleshed overskuelige tabeller, som med fordel kan

bruges som referencer for den enkelte bruger. Endelig findes de komplette anvisninger for kopieringen af det første DOS system.

"DOS Håndbogen" er forberedt på den nyeste DOS version 3.20, men konkluder også udgave 2 og tidligere versioner af udgave 3.

Alt i alt må "DOS Håndbogen" betragtes som værende et konkluderet værk for den DOS-interesserende, hvor da bogen indeholder mange udbytterige program-eksempler.

"Mikroprocessorer – arkitektur, instruktioner og adresseringsmetoder"

af Jens Gyrdal

252 sider, pris kr. 228,- incl. moms.

Bogen giver en grundig og detaljeret gennemgang af væsentlige problemer ved arbejde med mikroprocessorer. Hovedparten er lagt på 8080/85, 8086/88, 6802, 6805, 286, 28600 og Motorola 68000 processor med de dertil knyttede specialprodukter.

Under gennemlæsning af bogen falder det ubetinget an i øjnene, at der gennem hele bogen er lagt vægt på en pedagogisk opstilling af stoffet, således at også ikke-eksperter kan få glæde af bogens mange værdifulde oplysninger. Gennemgangen af stoffet søges hele tiden bebygget med relevante eksempler.

Bogens åbne 1 beskriver mikroprocessorens udbygning og den samvirkende opstilling af komponenter, der til sammen udgør en computer. Åbne 2 behandler talssystemer og bærere i den teoretiske spørgsmåls om, hvor-

ledes en computer baseret på et med et søges elling. Åbne 3 viser, hvordan man ud fra en regnekræft kan bygge en simpel processor. De standardkoder, der under en eller anden form findes i alle processorer – dvs. registerenhed, kontrolenhed, flagregister etc. – gennemgås, og opbygningen af de mest almindelige processorer vises. I åbne 4 og 5 behandles instruktions- og adresseringsmetoder. Bogens åbne slutter med en mangfoldig program-eksempler. Begynder i bogen findes et omfattende tillæg indeholdende instruktionsort for processorerne 8085, 6802, 6804, 286 samt 68000. Brugeren med interesse herfor vil finde mange værdifulde oplysninger i denne bog, og vil netop kunne opbevare et så kompakt værk omhandlende de mest gangte mikroprocessorer på markedet anbefaldt.

"Videregående programmering i Comal 80"
af Povl Østergaard
256 sider, pris kr. 228,- incl. moms

Fra den danske forfatter Povl Østergaard er der udkommet en fortsættelse til samme persons bøger "Programmering i Comal 80".

"Videregående programmering i Comal 80" er (h.t. forfatteren en "værktøjsskole"), der viser metoder til løsning af mange forskellige programmeringsopgaver - eksempelvis sortering, søgning, manipulation med datastrukturer og kontrol af rækker.

Bogen introducerer et rimeligt godt kendskab til alle dele af Comal 80, de særlige eksempler er skrevet i dette sprog. Lærerne, der har kendskab til andre programmeringssprog vil forholdsvis let kunne "oversætte" Comal 80 programmerne til det programmeringssprog, de selv anvender.

Tanken bag bogen har dels været at afklare nogle af spørgsmålene omkring specifikke problemer, dels

grænser, der i store tilfælde er rettet lange. Dette er gjort for at forhindre, at læreren skal sidde tilbage med spørgsmålet: "Hvordan laver jeg resten af programmet?"

Skulle det alligevel ske, at bogen vil være et advarselst supplement i undervisningsmateriale, idet der til hvert kapitel er knyttet et vist antal øvelsesopgaver. Til en del af disse øvelsesopgaver er der angivet vejledende løsninger.

for at dække et behov for at lære mere videre hos de mange programmerere, der anvender Comal 80 til at løse et væld af forskellige programmeringsopgaver. Endelig har det været formålet at give et grundlæggende kendskab til udvalgte emner af mere vidtgående karakter.

"Videregående programmering i Comal 80" indeholder et meget stort antal eksempler. I nogle af eksemplerne er angivet hele pro-

POST TERMINALEN

Velkommen til vores første "rigtige" leserbrevkasse. Disse spalter vil fremover blive stillet til rådighed for alle læsere af Amstrad Bladet. Har du spørgsmål, du ønsker at stille, hvad enten det drejer sig om tekniske problemer med computeren, programmering eller kaffe programmer. Har du en mening eller en specialoplevelse med om om din computer eller som kan have betydning for andre læsere, så lad os høre om dine tanker og skriv et brev til os.

Skulle til:

**Amstrad Bladet
Gødvad Bakke 4
8600 Silkeborg
Postterminalen**

Hvad angår navnet, så synes vi faktisk at det er ret så passende, idet vi også kan forvente op til en månedens korrespondance, da vi endnu ikke udkommer dagligt fremm. Spørg til side, vi håber virkelig at denne brevkasse fremover vil få et væld af breve med lige så mange emner: Ris og ros, kommentar med brugere i ind og udlend, spidtsidige spørgsmål, svar på spidtsidige spørgsmål, vi ikke kunne besvare, spændende små historier, gode råd, programmer, for ikke at glemme alle de "staklister", som mange læsere brugere går rundt med. Kort sagt: Det ligger udfordring!

Med venlig hilsen
De Hestrup Christensen

Til at starte op med har vi tegnet to breve/veklæder direkte fra bunken som eksempler på, hvad man kommer ud for:

Uden svar med i af sin arkivering blive, et brev er fuld af op og nedture. NB, Nej, Jan Andersen er ikke min farfar!

SVC

Forlæg til Amstrad Bladet

Det ville være mig en glæde, hvis I fremover, som et supplement, kunne indtage flere programmer og artikler der kan bruges i forbindelse med gennemsnitsundervisning i jeres eller udvalgte blad. Ifølge forklarende opgaver i matematikken og kemi programmeret.

Michael Rosenkrantz

Kenn Michael

Vi har ikke rigtig fundet hvornår bøger eller programmer der kunne hjælpe dig, demmere. I stedet vil vi opdatere andre læsere, der skulle ligge inde med sådanne programmer til at sende dem ind til os. Vi kender ingen Michael og håber det er nogle "bedstegørende", der kan komme os til hjælp. Vi skal måske nævne, at Kim Jacobsen i staklister arbejder på en artikel om 4 forskellige undervisningsprogrammer. Artiklen vil blive bragt i et af de kommende numre af bladet.

SVC

Til Amstradbladet

Jeg? fremsender hermed 7 programmer af eget forfækt, som jeg håber, I kan bruge i Amstradbladet eller lignet. De jeg nu alligevel har fået (begrænset), kunne jeg godt finde på at læsnere jeres (ind?) blad lidt... Ja, jeg tror, jeg gør det...

Plt. 1: Forsiderne

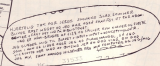
I har nogle af månedslets bedste forsider, hvilket er et bevidst/afslørende tilgængeligt, idet de før i tiden var de suverænt bedste. (Se Loka. nr. 4/85, 1/86 og 2/86). De spændende billeder med de næsten psykologiske forvirkninger og "integrerede" tekster er altså af "jeres" Danes, nete linier og tekster i "sind psykologiske kasser". I er blevet overbevidnet indensom at det nye i skrivningen stand 3 numre gamle IC, som har overtaget jeres position som hovedleverandør af state of the art-forsider, forsider, som kunne få en til at købe et blad uanset indholdets kvalitet. Har I da det ikke også for inspirationsværdi?

Plt. 2: Spillemaskiner

Plt. idet med at angive kendetegn i spillets, man hvad med skakene? Jeg har pløjet den spæde nummer gennem flere gange, og interessen kan jeg finde en forklaring på, hvor meget Loka. 3. Spillets er værd, et håber om skakene er linier eller Loka, eksperimentelt stagneret...?

Plt. 3: Boghjørnet

En virkelig god ting, som mange andre blade forsømmer.

Plk. 4: Programlisteringene

Hvad var der i vejen med det "gamle" system med alle listeringerne med i bladet på gult papir? Det har i hvert fald den betydelige fordel, at det gør det meget nemmere at finde listeringerne i gamle numre, og hvis det evt. skulle gøre bladet en smule billigere, ville det vel heller ikke gøre noget...?

Plk. 5: Læseservice-bestsilingsordret

Hvad ligner det, at man skal løbende af i flere domme indkøbte datamagasin i anbræmper for at indbykke en GRATIS-annonce? Jeg kan godt se problemet med, at løst indlagte vedler forstøder anderledes, men hvis bestilingsordret absolut skal være trykt i bladet, kunne man vel finde andre siden end lige netop bagdelen at anbringe den op. I nr. 5/86 kunne det Loka, være side 3, 8 eller 54.

Plk. 6: Abonnementsafdelingen

Jeg hedder **HENRIK H. THOMSEN** og låne Hans Henrik Thomsen, som jaws computer prøver at bilde postkassen ind.

Jeg håber, I kan bruge kritikken.

Motvenlig hilsen
Henrik H. Thomsen
O. Sletten 18
K56, Nørby
N. 5874

Vedlagt: Liste over dokumentation til egne programmer.

*) 20 årig ingeniørentusiast, som ejer en CPC 464 med mikrofontaster, joystick, joystick, SERIOSA GP 550A og en halvårs dygtige mere eller mindre kølige programmer...

Kære Henrik

Tak for dit brev. Hvis alle læsere var som du, ville vore programmer være på sømme med en telefobog. De du stiller en del spørgsmål, kaster vi os ud i svarene med det samme:

Plk. 1)

Hvad siger du til forsiden på dette nummer? Gode forslag af forsider kan sendes til vores nye layout, email til: **Sig Jørgensen**, K57. Hvis er det?

Plk. 2:

Tone, vores hovedtemaer er af god, er omgående gået i særdeleshed for at udforske de forskellige mere pædagogiske karakteristika baseret på logisk teori. (Lad det være sagt i af fortløbelighed. Hvis skulle blive en hovedmeddelelse for at finde ud af, hvad algoritmer er det?) Skæven vil blive brugt i næste nummer.

Plk. 3:

Nemlig.

Plk. 4:

Vi har ønsket at gøre artikler mere som "højlydende", at der mere faktisk er billigere at bruge brunt papir hele vejen igennem bladet. For os betyder det også en mere produktionsmæssig bedre forholdsvis.

Plk. 5:

Så ud på side 54 og der vil se, at alt er det er blevet oplyst.

Plk. 6:

ARAB (Abonnement) Registrering for Ansatte (Bladet) varer nu på DMA, nægter at tro dig og har haft uden som indbydere, via modem, slægt dig i nærliggende offentlige registre. Beklager...

ANC

Til Ansattebladet

Som nu JOYCE ejer (8512) ventede jeg med interesse på Ansattebladet, efter at det var blevet berørt - og ventede - og ventede. Da så nr. 3-4 endelig kom, var forventningerne måske lidt for store - LAW DRIT harvet og udbyr at jo bare helt i top, men hvad så med indholdet? Ja, det var da noget at hente for en JOYCE ejer, men også nogen irritation.

Det må være et MUST, at der i starten af enhver artikel og programligning tydeligt er angivet, hvilke computertyper den vedhænger og kan anvendes på.

Og så så det blød ud til tiden, så artikler og annoncer ikke er forældede før bladet når ud til læsere.

Jeg håber, at bladet kommer til at løse, da der er et temmeligt stort behov for et standard specialt for Ansattebladet, hvor de kan komme af med deres hjertesag og gode idéer. Som nu den artikel/læserforen fra Lars Bo Brøn i nr. 3-4, det gjorde, at bladet for mig var alle pengene værd. Med venlig hilsen og held om en lang levetid for bladet.

J. A. Simonsen

Kære J. A. Simonsen

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at bladet nr. 3-4-86 var et større problem for os. Bladet har tydelig prøvet at, at vi var igennem min indberetningsperiode som redaktør på bladet. Forsiden udgives og burde af grove konsekvenser, det medfører jeg dig, men altså ikke det afgør, at bladet i udgangspunktet med interesseartikler og listeringer ikke værd?

Så det er at vi prøver at forvirke dette nr. (1-87) ca. 14 dage skulle så nu være afsluttet efter fast udgivelse med en midlertidig mellemrum system af det. 7-9-87 kan det ikke knække!

Opklaring omkring af type på computer i forbindelse med artikler skulle dette problem være løst.

ANC

Kære Ansattebladet

Det er et fint blad I har, men ville det ikke være en god idé med en side, hvor læsere spørger. Jeg er selv den glædelige ejer af en AMSTRAD-CPC-664 og har nogle gange en "TWT JOYCE" til rådighed. Jeg har lige taget abonnement på jeres blad. Jeg har et spørgsmål. Det er hvordan jeg får min bladet til at være med 3-400 brød? Håber I kan være mig på det.

Venlig hilsen
Søren Thomsen
Thomsensvej 12
4168 Hvidovre
70 00 78 07 20

Hvor bliver I såmænd Søren

Vi har gravet lidt i arkiverne og fandt faktisk dette lille program, der får overførselsbøgerne mellem computer og håndregulator og på 3.600 brød:

ANC

```
3D MEMORY HIMEN 10
20 FORI = 1TD*9
30 READ x: POKE HIMEN + 1,x
40 NEXT I
50 CALL HIMEN + 1
60 DATA &21,&2d,&00,&3c,&0a,
&cd,&88,&bc,&8c?
```

ARMSTRAD ERHVERV

Amstradbladet hjælper:

PC – tips og tricks – især for begyndere

Så står den endelig der på skriveborden – den længe ventede PC 1512 – med klar konvolut fra Charles. Du er helt klar over, at din ryttersmækkede struktur af dokumenter, navn, problemet er bare lige det, at alle de konvoluter du lige har vænnet dig til på de mindre Amstrad's lige pludselig ikke dur mere. Det er så meget nyt at vænne sig til, at det føles stærkt fuldstændigt uoverskueligt. Men forbered dig. Fra og med dette nummer af Amstrad-bladet er hjælpen her: Vi starter nemlig en PC-serie, specielt for dig, der ikke tidligere har arbejdet med MS-DOS, DOS Plus, GEM og hvad der nu så sammen kaldes. Er du lidt mere øvet, skal der i øvrigt heller ikke noget ved et "skema" artikellene opføres. Vi vil nemlig udelukkende lægge størst vægt på de mere specielle PC-1512 funktioner.

Har du problemer med at få din PC opkørret – eller om du i total om programmer til dem, så vil vi se på det. Vi kan ikke løse at være dig direkte, men der er mange henvisninger om specielle områder, vil disse referencer blive taget op i en artikel, fuldstændigt til glæde for både dig selv og masser af andre, der kæmper med det samme problem.

Men lad os tage os:

3 styresystemer – med hver sin styrke

Sammen med din AMSTRAD-PC får du leveret et sæt styresystemer – 4 dis-

ketter med hver sin form. Her du køber en harddisk model er disse disketter allerede installeret på harddisken ved levering, men du får dem med som sikkerhedskopier.

Inden du kan bruge din PC til noget som helst, skal der først noget styresoftware ind i den – det kaldes for computersens DOS (engelsk Disk Operating System). Amstrad medleverer 3 disketterede dos-disketter, MS-DOS version 3.2 samt DOS Plus. Ud over disse får du også GEM (DESKTOP, der også med lidt god vilje kan betragtes som en form for en avanceret DOS. Spørgsmålet for de fleste nye brugere er så, hvad man skal bruge – og hvordan. Lad os prøve at lægge lidt på de enkelte styresystemer.

MS-DOS v3.2 – ugens gamle kending

Herhjemme – og i de fleste vestlige lande – er MS-DOS

blivet standard DOS'en – dvs. den DOS 90% af alle brugere kender og bruger. MS-DOS er et forholdsvis nyt system, det stammer fra slutningen af 70'erne/begyndelsen af 80'erne, hvor

der også på den PC. Der findes dog enkelte PC-DOS programmer, der udelukkende er lavet på en øget IBM med et klogt eller højere adresse i computersens operativsystem. Hvis disse ikke findes, vil programmet uanset om det er det mest begrænset installat til computersystemet de kan sætte programmer til.

DOS Plus – det bedste af begge verdener

DOS Plus er også et forholdsvis nyt styresystem. Digital Research – der også er ansvarlig for GEM systemet – lancerede kort efter fremkomsten af MS-DOS deres egne konkurrencedygtige DOS, Concurrent DOS Plus er på mange måder en "mellem" version af Concurrent DOS.

Herhjemme har hverken Concurrent DOS eller DOS Plus været særligt udbredte, men i England bruges Digital's 2 DOS'er meget. Det skyldes mindre nok at Digital Research er et stort engelsk firma, mere Microsoft er amerikansk, og englænderne holder i høj grad principper om at punde deres betjener sig først inden for landets egne grænser.

DOS-Plus har flere styrker. Først og fremmest kan det køre 99% af de MS-DOS og PC-DOS programmer der findes på markedet. Der

rustet kan det køre de "gamle" CP/M 80 og CP/M 86 programmer, og yderligere kan det køre et antal Concurrent DOS programmer, og yderligere kan det køre et antal Concurrent DOS programmer. Du kan altså under DOS Plus læse den største programvifte af særlige fremskridt. Lægger du her til DOS Plus' mulighed for realtidsbehandling (baseret af flere programmer samtidig), samt en overordentlig fleksibilitet hvad angår tastatur-drivere og køringsmetode, er det egentlig underligt at systemet ikke har fået større udbredelse end det har.

GEM – ideelt for begynderen

GEM DESKTOP er egentlig ikke et system. Det er snarere et interface mellem brugeren og computeren. Allerede i begyndelsen af 70'erne arbejdede man på forskere ved Alto Park Research Centre med at udvikle et kommunikationsnet mellem computer og menneske, der fjernede nogle af de mange fejltilfælde ved brug af computeren. Det er et kært håb om at længe de fleste fejl der opstår under brug af EDB, sker fra tastaturet og skærmen!

Man fik også udviklet et system, der virkede ud fra et "pop-up-princip", hvor brugeren med en lille elektronisk enhed popede på på skærmfladen af den aktion han ville foretage. Indledende var maskedatstyringen ikke rede til at tage med systemet – computeren blev kun

solgt i få eksemplarer til ansatte ved Alto Park.

Grundten var indledende hermed lagt til GEM. Drøring 10 år senere var maskedat et en sådan bekræftelse af at Digital Research trak den gamle hest ud af stalden og introducerede GEM, nyudviklet, nydesignet og overordentlig brugervenlig.

GEM fremtræder i dag som den nok mest brugervenlige måde at kommunikere med en computer på. Alle operationer foretages ved, med en lille "mus", enten at pege på billedet på skærmen eller ved at aktivere en menu, der trækkes ned fra den øverste statuslinje ligesom et vallegardin. På menuen findes kun to knapper, der skal betjenes – venstre knap aktiverer og højre knap viser lidt forskellig, afhængigt af hvilke programmer du bruger. GEM er især ideel for begynderen, der på en let måde kan starte programmer, formattere, kopiere og slette filer. Der er skrevet adskillige specielle GEM programmer,

bl.a. tekstbehandlere, tegne/maleprogrammer, tegneprogrammer, kommunikationspakker osv., men også helt almindelige DOS programmer kan der skrives med fra GEM.

Hvad skal jeg vælge

Som nybyg PC'er kan det være svært at finde ud af hvilket styresystem, du skal bruge. Som tidligere nævnt bruger langt de fleste hjemme MS-DOS, men jeg vil alligevel slå et kraftigt slag for at du fortrinsvis bruger enten GEM eller DOS Plus på din Amstrad PC, og så i første omgang gennem MS-DOS lidt af vejen. Det er der flere grunde til:

– DOS Plus er i stand til at afvikle stort set samtlige de programmer du kan komme ud for på markedet. MS-DOS kan i alle år ikke køre fremtil CP/M eller DOS Plus programmer.

– DOS Plus har nogle yderst brugervenlige faciliteter, bl.a. det specielle format-

teringsprogram DEK, der også kan bruges til kopiering og kontrol af disketter samt "baggrundprogrammerne" ALARM og PRINT (programmer, der kan afvikles samtidig med at du kører et hovedprogram i "forgrunden").

Og du også vil bruge GEM Desktop er lidt af en smagsag. Mange finder det lette og lette omgang med computeren, mens andre finder GEM for langsomt at bruge i det daglige, men en ting er sikkert der vil komme mange, mange flere programmer der bl.a. udnytter GEM's betydelige muligheder – og disse vil kun kunne køre under GEM, så det er nok en god idé, at du i det mindste sætter dig ind i systemets virkemåde.

En lille specialitet, hvis der opstår fejl

Amstrad har valgt at forene en vis del af RAM området med størrelse 4 små penlight-batterier, som du finder i kassens kanten til monitorens fod. Vi er nok nogle stykker der mener, at man burde have nøjes med at strømforsyning data og klokkesignaler til systemet, og så blot give valgfri adgang til brugers adgang til at udslette dette område. Det har selvfølgelig vist sig at mange, mange begynderne på en eller anden besværlig måde får sig forbindelse til batteri-RAM'en og ændrer på parametrene. Vores ikke-Amstrad pro-

ARMSTRAD ER HVER U

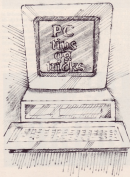
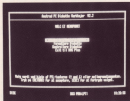
PC'er og tricks

gammer kan også lave ændringer i parametrene, med det resultat at computeren fremover på længe der er store på batterierne) opfører sig ret så lidt betydningsfuldt. Opstår der pludselig mærkelige fejl i et program, der en gang har kørt normalt, vil problemet i langt de fleste tilfælde blive løst, hvis du slukker computeren og pålær de fire batterier ud i ca. 5 minutter.

Grunden til at du skal vente omkring 5 minutter er, at der sidder nogle små kondensatorer, der kan holde på strømmen et lille stykke tid. Når du herefter igen har sat batterierne i, er din PC bragt tilbage til "bedstefarspunktet" - dvs. alle de parametre der på en eller anden måde er blevet ændret er nu reset. Ved genopstart vil du blive mødt af en rigtig "toppen", som meddelteles "Please set date and time". Når systemet er startet skiver du kommandoen "DATE" og udfylder med dags dato. Ligeså gør du med kommandoen "TIME" - udfylder med det aktuelle klokkeslet. Nu er dato og klokkeslet igen indstillet, og vil forblive i kraft indtil du angiver leber for store i batterierne. Og i langt de fleste tilfælde vil du finde, at den mærkelige fejl pludselig er kureret - kære hoserer, nu er smalle koderede.

Og til hard-diskfolket

Hvis du har købt en harddisk hardcard i Danmark i stedet, vil de fire systemdisk-

ter allerede være installeret på hardcard'et, så din PC bliver hurtig. Det kræver mange brugere, at PC'en ved valg af DOS Plus automatisk starter GEM Desktop. Denne lille detalje er imidlertid let at ændre. Gå ud af GEM ved at vælge det nævnte menupunkt i nullegems menuen under "File". Nu skriver du "HPED" - hvilket er Amstrad PC's teletextkode. Du ser nu en menu, hvor du trykker på F1 - "Elevate eksisterende til". Herefter beder HPED om et filnavn, og du skriver AUTOEXEC.BAT, fulgt af et tryk på RETURN-tasten. Med PgDn-tasten (sæt 3, på den numeriske tastatur) flytter du ned til den allernedste linje i filen og slukker derefter. Nu trykker du på ESC, hvorefter den nettede AUTOEXEC.BAT til skrives ud på harddisken. Næste gang du nu starter DOS Plus vil du præsenteres for det kendte A>- og du er i DOS Plus. Vi da fremover bruge GEM Desktop, skrives du ind GEM, og systemet starter op.

I denne introducerende artikel har vi mest brugt os omkring det lidt "tekniske". Næste gang tager vi hul på nogle af de mange, mange kommandoer du har til rådighed under DOS Plus og MS-DOS.

Søren Petersen

PRO PASCAL

"Det må være et leve. Ja, microcomputerens pubertetsalder!", udtrent sådan led min kommentar, da jeg for første gang stiftede bekendtskab med Prosporo Software's "Pro Pascal".

Pro Pascal'en er emballeret i en blåpapæske med påklæbet: PRO PASCAL COMPILER FOR 286 MICROCOMPUTERS - Class A (no errors) - Det første, som jeg studerede over, var den lille kvalitetsangivelse "Class A (no errors)". For mig lyder det helt absurd, at der skulle kunne sælges programmer, som er klassificeret til en "gruppe B med enkelte fejl".

Inden i søken på det en veltraeret, engelsk brugermanual, og under den tilstandsberetning, der var indvevlet i skæpskræm, som var det selvstændige konceptuelle.

Da jeg søvtede en angivelse af hvilke maskiner programmeret kunne på, begyndte jeg at bladre frem og tilbage i manualen. Inde midt i manualen læste jeg, hvad jeg søgte, og ligeledes, skulle Pro Pascal køre på alle 286 baserede maskiner med mindst 62K og et alsidigt drev på mindst 300K, desuden skulle CPM versionen mindst være 1.4. Med 61K TPA og CPM+ skulle det altså ikke være noget problem at køre Pro Pascal. Det som generede mig mest var, at Anvendelsesvejledningen kun var 17K. Men det måtte jo kunne lade, alligevel Prosporo Software vil ikke sælge programmeret på 5" disketter?

Hvor er editoren?

Efter endnu et hurtigt opslag

i den engelske manual, konstaterede jeg, at der var tale om en standard Pascal, retsigtig som N. Werth erkendte det. Så jeg bestemte mig for at leve et lille testprogram. Jeg startede op i CPM+ og tog en DIR på masterdisketten. Til min store forbauselse fandt jeg intet, der kunne minde om en editor. Efter en kort konsultation med den efterhånden læste manual, fandt jeg ud af, at der var tale om en compiler UDEN editor. Manualen henviser til ED under CPM (den editor som følger med styresystemet) - en mere nydelig at klare det problem på? Da jeg ikke har meget tid til ED, brugte jeg i stedet editoren fra PASCAL 80 til at lave mit lille testprogram med.

Plademangel!

Da jeg troede, at jeg havde kunnet fåsiden ved Pro Pascal, bestemte jeg mig for at køre et mindre program, som kunne finde alle primtal. Programmet blev PIP'et over på masterdisketten. Igenfortsat jeg prøvede at compile det. I et øjeblik så ansvaret med diskrive selve program, men pludselig blev det, og jeg fik en "D" fejlskildning på skærmen. Ifølge manualen betød det, at der ikke var mere plads på disketten. Det kunne jeg ikke forstå. Det var jo kun mit forreste testeksempel og så dette primtalprogram, der kun fyldte 2K. MA, men jeg bestemte mig at prøve. Da jeg fra BASIC tog en CRT, konstaterede jeg, at der faktisk ikke var mere plads på disketten. Ved et senere eftersyn så jeg, at de nødvendige compiler-

programmer optog det meste af disketten, der var kun 7K tilbage, når de havde taget deres andel. Det var altså nødvendigt med en stor kapacitet på at diskrive for at kunne køre Pro Pascal.

Men jeg ville ikke give op uden kamp. Derfor prøvede jeg at lægge mit primtalprogram over på en tom diskette. På den måde kunne jeg få compileren til at køre som om der fandtes et 11 drev. Ligegyldigt man benytter DiskIt3 eller lignende. Nu er det bare det, at Pro Pascal compileren er delt op i tre underprogrammer og et "linkprogram". Så jeg var altså nødt til at sætte masterdisketten i hver gang maskinen skulle bruge en af disse underprocedurer. Det blev til en TRETEN diskette dakt, før dette lille program var overet. Med hensyn til compilationstiden, ja så vil det helt sikkert blive drukket mange koppekaffe mere man ventte. Mit lille program på knap 2K blev compileret på knap FIRE minutter, mens min forsvarede Pascal 80 klarede opgaven på 19 sekunder incl. compilerstartning.

Konklusion

På grundlag af de erfaringer jeg har gjort med Pro Pascal, så må jeg nok erstatte, at der findes bedre Pascal compilerer end Pro Pascal. Det er ikke selve Pro Pascal'en "bedre-købs", som det er gået ind. Det holder sig helt i overensstemmelse med definitionen. Det er desuden selve compileren, der er for tungt at dæmpe med. Her henover så blandedt andet til det hellere store hu-

Prosporo Software

Pro Pascal Compiler for 286 microcomputers

CLASS A (NO ERRORS)
1 Diskette (3.5")

kommunikation brug compileren hos Deusden (se jeg nok sige, at hvis man påtænker at lave pascal programmer på mere end 10 linier, og man ikke har to diskette-drev tilstede, så bør man nok ikke anvende sig Pro Pascal'en).

Hvis man alligevel køber Pro Pascal på et enkelt-drev system, så bliver konstanten total - der er nu rigtig i tre-disketten, en med compileren på, en med editoren på og en med selve pascalprogrammet på.

I andet manus ved Pro Pascal'en er manglen af en editor. For enhver der har prøvet at bruge ED'et, så det er umuligt at arbejde med i længden. Man bliver altså nødt til at bruge et eget tekstbeholdingsprogram (som man har noget).

I det hele taget synes jeg at Prosporo Software prøver at løse problemer på gamle børn, dermed mener jeg, at de har lanceret et gammelt produkt på en 5" diskette og prøver på at sælge det i et forbedret produkt, det første "passeri" blev taget i 1981!!

Rene Skibsted

AMSTRAD

CPC 464, 664, 6128, JOYCE og CHARLIE.

vortex RAM udvidelse.

Dansmarks mest solgte udvidelse til CPC'et og CPC'et. Den giver dig større BASIC plads, OADR disk, maskinkode editor, 32K printerbuffer under både BASIC og DRAM, udvider din CP/M til fuld 62K TRM, formaterer ubrugt plads til Gilcom disk, ROM baseret Software, dansk manual og meget mere.
CPC464 54K - kr. 895,- 258K - kr. 1.295,- 512K - kr. 1.695,-
CPC664 54K - kr. 895,- 258K - kr. 1.495,- 512K - kr. 1.895,-

vortex 1Mb floppydrev

De hurtigste vortex drev giver dig alt, hvad du kan ønske dig af brugervenlighed, super hurtig dataføring, høj kapacitet, billige disketter, professionel sikker kontrol og et af verdens bedste disk operativ systemer VDD3 2.0. Med vortex kaber du sikkerhed og kvalitet, og prisen er den samme, om du ønsker 3 1/2" drev eller 5 1/4". Lad os få en snak om, hvad der passer dig bedst. Priser fra kun kr. 3495,-.

GRAFFPAD II tegnetablet

Med hjælp af en elektronisk pæn, kan du overføre billeder og strektegninger fra det fælsomme GRAFFPAD tegnetablet direkte til skærmen, som om du tegtede på et stykke papir. Grafpad II har netop fået nyt, stærkt software, som gør mus- og lyspenne til skærmen. Dette tegnetablet til CPC'erne er nomineret det absolut bedste grafiske hardware af flere danske computerblade. Komplet pakke kun kr. 1.295,-.

EPROM brænder ROM kort

XROM fra det engelske firma Timatic Systems, er et kombineret EPROM brænder og ROM kort, som læser dig brændte 8K, 16K og 32K EPROM'er med dine egne BASIC- eller maskinbårne programmer. Brændesoftwaren ligger naturligvis i ROM, ligesom det er gratis til 4 software EPROM'er. Alt kommercielt ROM software kan læse på XROM. Et virkelig nyttigt og godt stykke hardware, der leveres med dansk manual. Kun kr. 1.395,-.

PRIME! Super nye High Speed Terminal 68K eller 32K til alle computersystemer

CAD til 6128 og JOYCE

Super spændende nyhed fra Timatic Systems. Microsoft er et højt udviklet CAD program, der både kan læse og skrive AutoCAD filer. Et rigtig 100% funktionært det tilsvarende AutoCAD på PCs, og er derfor velegnet til tekniske tegninger og Lay Out. Microsoft er uden tvivl verdens største nyhed til Amstrad computers, og gør samtidig JOYCE til verdens billigste CAD anlæg. Kr. 1.995,- incl. ROM's.

MODEM til alle computers

Fra PACE i England kan vi nu tilbyde markedets mest robuste modeme incl. terminalsoftware til meget konkurrence dygtige priser. En komplet terminal pakke indbefatter V200 modeme, PC210 interface, kabler og COMBIM software (20K ROM modeme kun 2.895,- til CPC datamatros). Alle dele kan købes separat. PACE modemet er nomineret det officielle Amstrad modem i England. Seiv efter yderligere specifikationer!

AUTORISERET**COM**
BYGGESENTER**SNYD IKKE DIG SELV!**

Markedet er fuld af prisudløbere og pirater. Køb dit computerudstyr ved et autoriseret COM CENTER.
- DIN GARANTI FOR SERVICE!

AUTORISERET**COM**
BYGGESENTER**30MHz harddisk til JOYCE**

For de seriøse og professionelle kan vi nu præsentere en 30MHz harddisk til CPC datamaskinerne fra vores, og en tilsvarende til Joyce fra Timatic Systems. Overførsel sker direkte med en hastighed af 10Mbit/sek. Begge systemer modtages af alle nødvendige utilities, og vores harddiskers operativ system er det utroligt stærke DOS5 i en ny forbedret version på 32K ROM. Kun seriøse henvendelser!

5 1/4" drev til JOYCE

Opbeholdt varmeste rythed til Joyce ejere. 1MB floppydrev i standard formatet 5 1/4" som second drev til POW8255 eller i special udgave til POW812. Leveres med dansk brugervejledning samt programmeret TDCS, som tillader overførsel af filer mellem IBM/PC-DOS og CP/M datamasker. BRUGER leveres til en pris af kun 2.995,- excl. moms!

AMSTRAD «CHARLIE» PC1512

Naturligt finder du Amstrads nye PC'er hos Danmarks største Amstrad specialiseret, CT Data & Elektronik. Som autoriseret COM CENTER kan vi give dig en bedre service end du normalt er vant til! Husk at vi sender over alt i kasse, og at vi ikke lover mere, end vi kan holde. AMSTRAD PC1512 leveres i flere konfigurationer fra kun kr. 1.995,- excl. moms.

BESTE NYT TIL JOYCE

RESONANCE TRONICS leveres vel- udsat kr. 1.295,- excl. moms. Spar 300 kr. - BLU KLIM 881, excl. moms. Vi har et kæmpe udvalg i software. Ring og spørg om priser, og vi finder hem til den bedste løsning!

BESTE NYT TIL CPC

Multi-accessor, der udvider bruger porten med op til 4 ekstra terminaler, så flere ting uden gennemløb skal kan påskrives. Pris fra kr. 945,- for hardware med 2 adaptere

GRATIS!
STORT HÅRWARE
KATALOG TIL CPC
OG JOYCE. RING!

Series Four Modelnet repræsenterer eliteen af data-kommunikator, og tilbyder faciliteter, som ingen anden i denne klasse: Real Time Clock, 32-16216 LCD display, skiftelag-aktive mikro- og printer port til 16-bit repræsentation i RS232, V.22 og V.22B5 til alle computerer. Nightmode V.22 er moderat for økonomien, som giver adgang til den brede størrelse af datacenter med hastighederne 300/600 og 14.400 Baud. En robust udbygning betyder enkel og sikker drift, hvilket har gjort Nightmode til det mest populære modem i England.

*** COMING SOON ***

Svær bliver CT Data & Elektroniks store CTRASE for alle modem-ejere. Databasen «LOG ON» vil indeholde alt lige fra public domain til avanceret mailbox og rejsered fra det store udland. Danmarks største kommercielle brugerklub vil være åben for alle, så gået til!

**Data &
Elektronik**

Århusvej 156, 8300 Odder - TEL. 06-02 18 00
Rosenvangsvej 36, 8300 Odder - 06-04 48 00

Fremtidens programmeringsværktøj

I den forløbne tid har der været en del artikler vedrørende det grafiske værktøj GEM – Graphics Environment Manager – som er et applikationssoftware, der medfølger ved anskaffelse af Amstrads PC1512. Et aspekt, som endnu er uberørt i den forbindelse er m.h.t. GEM's fortrinlige funktion som interface mellem bruger og maskine.

Siden computeren efterhånden finder indpas i flere og flere arbejdsituationer, medfører dette uskælvligt, at den stadig bliver et emne for EDB-brugere mere og mere udgøres af personer, som er lærtgangs-brugere, d.v.s. personer uden for kundekræfter til EDB. En naturlig følge heraf er blevet, at softwaren bliver mere brugervenlig. GEM kan således opfattes som et hjælpeværktøj til den uerfaren bruger således at anvendelsen af

computeren bliver ligeså udbytterig for lærtgangsbrugeren som for den mere erfarne bruger. Amstrads PC1512 repræsenterer en fuldstændt hardware for anvendelsen af GEM. Medens GEM til nu kun anvendes på konfigurationer med blot 256Kb ram og uden 'mouse', skal hardwaren – for at brugeren får det optimale anvendelsespotentiale af GEM – inkludere mindst 320 Kb ram samt en 'mouse'. Disse for-

udsætringer medfølger som ved PC1512'en.

GEM Desktop udgør kernen af de produkter som programmeringsværktøjet GEM Desktop kan købt siges at være GEMs operativsystem, idet programmet skal eksternt ved den andre af GEMs applikationsprogrammer kan anvendes. Eksempelvis er projektivet ikke ved at afgive kommandoen GEM-PRP på disk A. Ved konfigurationer omfattende

flerty, disse vil dette "prompt" blive vist på nedenste linje af skærmbillede. Såfremt hardwaren inkluderer en hard disk skal brugeren være opmærksom på, at opstartsproceden ikke ved at initiere diskette drive A vil i GEM Startup læse GEM eksternt.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at brugeren – som ved alle nye systemer – bør tage en kopi af systemdisketterne, i disse tilfælde vil en kopi omfatte GEM Startup og en anden kopi

lavet i et GEM Desktop.

Når opstartproceduren er færdiggjort vil brugeren blive præsenteret for GEM Desktops hovedmenu, bestående af et firkantet område (filen) og (filpe). Til højt på brugeren, som arbejder med hånd disk, er det, som blot har floppy disk, mulighed til at skifte GEM Startup disketten ud med GEM Desktop disketten under opstartproceduren. Hvis der dette skal ske angives systemet med en lyd-betegnelse.

Med henblik på GEM Desktops hovedmenu kan det bemærkes, at muligheden for at have mere end én hovedmenu på Desktop skærm-billedet ad gangen er til stede, hvor hver hovedmenu indeholder en oversigt over filerne på det pågældende drive, hvorefter man kan søge efter kopiering af filer fra et drive til et andet. Der vil komme, at man kan søge omstændigt på skærmen samtidig med at disse størrelser kan ændres. Såfremt en menu ikke kan indeholde en oversigt over særlige de på et drive forekommende filer, kan man ved at pege på pilene i øverste bunden eller i højre side af skærm-billedet rulle såvel horisontalt som vertikalt i kataloget.

Netop fordi Desktop udgår GEMs "operativsystem" er dette program måske det mest interessante af den række af programmer GEM indeholder. For de brugere, der endnu ikke er bekendt med det såkaldte WIMP miljø - Windows, Icons, Menu, Pointers eller på dansk: Menuvinduer, Ikoner (billeder), Mus og Pegepilot - vil arbejdet med GEM byde på mange indlæsnings-vinduer heri, siden GEM netop anvender WIMP-verbetst.

Som grundlag for GEMs arbejdsmetode som bruger-venlige findes skærmen, som er den tekst-baserede interaktion mellem bruger og computer, hvor operativsystemets (MS-DOS) applikationsprogrammer illustreres v.h.a. grafiske symboler.

En anden mulighed findes mellem GEM og den traditionelle kommando-baserede fortolker er den, at størrelsen af systemets "de-organisationsenheder", d.v.s. kopiering og sletning af filer, eksklivering af applikationsprogrammer m.v., ikke sker på normal vis, hvor man indtaster en given kommando og derefter ekskliverer denne, men derimod ved tryk på musen.

Fremgangsmåden herfor er ganske simpel, idet man ved at bevæge musen på et skærm-billedet kan flytte en pegepil (eng. Pointer). Ved at flytte denne pointer hen på den ønskede funktion (f.eks. til, som er repræsenteret v.h.a. en afbildning på skærmen, kan man ved at give signal herom eksklivere funktionen. Dette signal består i at man trykker én eller to gange på kontakten (ligger), at man ved at trykke to gange på kontakten både rets og venstre side på pågældende fil, og derefter får adgang til den. Vælger man derimod kun at trykke én gang på kontakten, åbnes der mulighed for at foretage forskellige Højestemmer: herunder åbning af filen (som ved to tryk), ændring af filnavnet, ændring af attributter, som er tilføjet til filen (f.eks. read-only), etc.

Det skal i denne forbindelse nævnes, at det er muligt at have mere end én hovedmenu på Desktop skærm-billedet ad gangen, hvor hver hovedmenu indeholder en oversigt over filerne på det pågældende drive, hvorefter man kan søge efter kopiering af filer fra et drive til et andet. Der vil komme, at man kan søge omstændigt på skærmen samtidig med at disse størrelser kan ændres. Såfremt en menu ikke kan indeholde en oversigt over særlige de på et drive forekommende filer, kan man ved at pege på pilene i øverste bunden eller i højre side af skærm-billedet rulle såvel horisontalt som vertikalt i kataloget.

Dernæst på skærm-billedet er der - afhængigt af af-

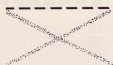
hængigt af det anvendte applikationsprogram - angiveligt forskellige muligheder til valg af undermenuer på det ovenfor illustrerede skærm-billedet findes fire overførte til menuer - Disk, File, Menu, Options. Ved at vælge en af disse menuer fremkommer der en oversigt over de kommandoer, som man kan gøre brug af. Nogle af disse kommandoer er fremhævet. At ikke særlige kommandoer er fremhævet skyldes den omstændighed, at det kan være fremhævede kommandoer, som kan anvendes i det givne billede. Hvis man eksempelvis ønsker at foretage nogle af de ovenfor anførte Højestemmer vælger man først den til, som skal behandles. Dette gøres v.h.a. pointeren samt et tryk på musen. Dernæst vælger man menuen med overkriftet "File", hvorefter der fremkommer en anden menu indeholdende en oversigt over de mulige tilkommandoer.

Som en konsekvens af dette er det brugere, som ofte har brug for en afbildning af regneark, omstændigt de 4 regneark samt en procent- og ledningskontrol-funktion, kan man ved valg af menuen "Desk" få adgang til en sådan. Man kan sige, at regnearket afbildes i naturen, siden der fremkommer et billede af en almindelig regneark omstændigt de forskellige funktioner samt et display. Arbejdet med regnearket er ganske analog med foregangsmodellen, som når man bruger en separat regneark.

Som nævnt indledningsvis til denne artikel, byder dette graf-baserede interface (GEM) på mange fordele for den særlige bruger. Herunder tænkes det som på arbejdet med MS-DOS, hvis systemet ikke synes brugervenligt og derfor søgtes for den særlige bruger. Når GEM anvendes i forbindelse med det særlige applikations-software, anvendes brugerens et værdifuldt samt lærerigt stykke værktøj, hvor brugervenligheden er et i højeste.

1020 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1040 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1060 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1080 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1100 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1120 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1140 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1160 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1180
1200 'Scale 2'
1220
1240 DATA 12,1,8,0,0,8,-1,23,0,0,8,-1,20,1
1260 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1280 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1300 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1320 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1340 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1360 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1380
1400
1420 DATA 12,1,8,0,0,8,-1,23,-1,11,1,18,-
1
1440 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1460 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1480 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1500 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1520 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1540 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1560 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1580 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1600 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0

1620 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1640
1660
1680 'Scale 3'
1700
1720 DATA 11,1,8,0,0,8,-1,23,0,0,8,-1,20,1
1740 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1760 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1780 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1800 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1820 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1840
1860
1880
1900
1920 DATA 11,1,8,0,0,8,-1,23,-1,11,1,18,-
1
1940 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
1960 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
1980 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
0,0,0
2000 DATA 0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,0,
1,0,0
2020
2040
2060
2080
2100
2120
2140
2160
2180
2200
2220
2240
2260
2280
2300
2320
2340
2360
2380
2400
2420
2440
2460
2480
2500
2520
2540
2560
2580
2600
2620
2640
2660
2680
2700
2720
2740
2760
2780
2800
2820
2840
2860
2880
2900
2920
2940
2960
2980
3000
3020
3040
3060
3080
3100
3120
3140
3160
3180
3200
3220
3240
3260
3280
3300
3320
3340
3360
3380
3400
3420
3440
3460
3480
3500
3520
3540
3560
3580
3600
3620
3640
3660
3680
3700
3720
3740
3760
3780
3800
3820
3840
3860
3880
3900
3920
3940
3960
3980
4000
4020
4040
4060
4080
4100
4120
4140
4160
4180
4200
4220
4240
4260
4280
4300
4320
4340
4360
4380
4400
4420
4440
4460
4480
4500
4520
4540
4560
4580
4600
4620
4640
4660
4680
4700
4720
4740
4760
4780
4800
4820
4840
4860
4880
4900
4920
4940
4960
4980
5000
5020
5040
5060
5080
5100
5120
5140
5160
5180
5200
5220
5240
5260
5280
5300
5320
5340
5360
5380
5400
5420
5440
5460
5480
5500
5520
5540
5560
5580
5600
5620
5640
5660
5680
5700
5720
5740
5760
5780
5800
5820
5840
5860
5880
5900
5920
5940
5960
5980
6000
6020
6040
6060
6080
6100
6120
6140
6160
6180
6200
6220
6240
6260
6280
6300
6320
6340
6360
6380
6400
6420
6440
6460
6480
6500
6520
6540
6560
6580
6600
6620
6640
6660
6680
6700
6720
6740
6760
6780
6800
6820
6840
6860
6880
6900
6920
6940
6960
6980
7000
7020
7040
7060
7080
7100
7120
7140
7160
7180
7200
7220
7240
7260
7280
7300
7320
7340
7360
7380
7400
7420
7440
7460
7480
7500
7520
7540
7560
7580
7600
7620
7640
7660
7680
7700
7720
7740
7760
7780
7800
7820
7840
7860
7880
7900
7920
7940
7960
7980
8000
8020
8040
8060
8080
8100
8120
8140
8160
8180
8200
8220
8240
8260
8280
8300
8320
8340
8360
8380
8400
8420
8440
8460
8480
8500
8520
8540
8560
8580
8600
8620
8640
8660
8680
8700
8720
8740
8760
8780
8800
8820
8840
8860
8880
8900
8920
8940
8960
8980
9000
9020
9040
9060
9080
9100
9120
9140
9160
9180
9200
9220
9240
9260
9280
9300
9320
9340
9360
9380
9400
9420
9440
9460
9480
9500
9520
9540
9560
9580
9600
9620
9640
9660
9680
9700
9720
9740
9760
9780
9800
9820
9840
9860
9880
9900
9920
9940
9960
9980
10000

Data Kontakt

Så er det sket!

skulle vi ikke og sigte fra Amstrad brugerklub Als & Sundved, endelig en brugerklub i Sønderborg området. Føremødet holdes den faste klubbens på Sønderborg-havn, Ørskov 1 at høre mere om dette initiativ bedes de henvende sig til:

**Amstrad brugerklub
Als & Sundved
Kontaktperson:
Ole Bjørn Petersen
Ramsel 15 Torup
6430 Nordborg
Tlf. 04456434**

Der er gang i den i Sønderjylland, for følgende medlemmeliste er kommet fra Torben Rysd i Rødding:

A.C.B.

Amstrad Computer Bogen
Denne brugergruppe har sit hovedkvarter i Sønderjylland, men består af sig på et stort landsdækkende. Der er lige kontingent er på 250,00 kr. Et blad udgives hver anden måned, og en liste over særlige medlemmer, og deres adresser samt til næste månedes fælles møde. Klubben er baseret på brugerens egne initiativer

og løbende arrangementer og vil være afhængige af hvad brugerne selv ønsker, at der er brug for.

Torben Rysd kan kontaktes på følgende adresse:

A.C.B.

**Søndermarken 7, Jels
6630 Rødding
Tlf. 04552878
mellem kl. 15 og 20.**

Vi ønsker begge klubber held og lykke fremover og håber at høre mere om hvorvidt samarbejdet

spænder af. En anden der er interesseret i brugerklubber er Johnny Roeger i Herlev, der har sat sig for at lave en komplet alldækkende og geografisk liste over de brugerklubber/grupper der findes her i landet.

Da Johnny ønsker held og lykke til alle, der vil lave et nyt afslutning, at blive med navn og adresse på brugerklubben kan sendes til bladet adresse mærket "brugerklubber". Vi vil så på et senere tidspunkt offentliggjøre listen og oversigten her i bladet.

Skriv til:
**Amstrad Bladet
Gødved Bakke 4
8600 Silkeborg
"Bruger klub"**

Som underopgavens her vi et lille nyttigt program for Thomas Jensen i Sprog, der kan udregne alle gyldige CPR-numre til en bestemt dato, så manse gang da bliver overtaget i 5-trinnet uden billet...

CPR-generator

```

10 a1=0
20 FOR #=0#CPR-GENERATOR###
30 NEXT #
40 FOR I=1
50 LOCATE 5,5
60 PRINT"BRIV DE A FORSTE CIFRE"
70 LOCATE 5,6
80 INPUT" CPR-NUMMERET",A
90 LOCATE 5,7
100 HOME 1
110 GOTO 120
120 PRINT"100"
130 GOTO 140
140 END
150 GOTO 160
160 PRINT"101"
170 GOTO 140
180 END
190 GOTO 200
200 PRINT"102"
210 GOTO 140
220 END
230 GOTO 240
240 PRINT"103"
250 GOTO 140
260 END
270 GOTO 280
280 PRINT"104"
290 GOTO 140
300 END
310 GOTO 320
320 PRINT"105"
330 GOTO 140
340 END
350 GOTO 360
360 GOTO 370
370 FOR I=0 TO 9999
380 IF a1=0# THEN GOTO 390 ELSE I=0000
390 LB 000
400 I++
410 END
420 FOR a2=1 TO 4
430 PRINT I, a2
440 I++
450 NEXT a2
460 IF a1=INT(a1/2) THEN a2=0 ELSE a2=1
470 IF a1=INT(a1/1) THEN GOTO 500 ELSE I=000
480 NEXT a2
490 GOTO 10
500 FOR I=0
510 PRINT "SPC(2)";CPR#(24);LEFT" "6000",
5-LEN(STR$(CPR#));"R124";STR$(CPR#);"25";C-#(24)
520 a1=a1+1
530 RETURN
540 FOR I=2

```

```

540 PRINT CHR$(24);SPC(1);"PERSONNUMRE P
550 GOTO 560
560 FOR I
570 PRINT SPC(1);"BRENDE" "CPR#"
580 RETURN
590 FOR I
600 LOCATE 10,25
610 PRINT"TRIN" SPACE"
620 IF I=5# THEN GOTO 630 ELSE GOTO 640
630 RETURN

```

07 08 45 - 2390

04 05 56 - 1200

20 12 85 - 1306

20 11

01 02 34 - 1355

86 - 1407

23 03 66 3037

18 05 42 - 1742

21 08 55 - 1352

SHOW TIME.

Vive l'Amstrad

Franskt er en af Amstrads største salgsmarkeder i Europa, og er det nogen som betvivler populariteten af Mr Sugars computere blandt franske brugere, så skulle de have besøgt "AMSTRAD EXPO", som løb af stablen i Paris i November for at blive holdt størstedelen succesfuldt!

Omkring 12 måneder før blev den første Amstrad udstilling afholdt af "ASSOCIATION POUR LA PROMOTION DU CPC". Udstillingen, der blev holdt på Palais de la Ville i Paris, underrettede den succes, som var opnået i Frankrig. Understøttet af en massiv reklame- og posterkampagne var det til og med november 1985 solgt 180.000 CPC'er. Det skilte den forbedrede og så nærmest, at Amstrad ligeledes havde etableret sig i en ledende position, som den hurtigt voksende leverandør af hjemmecomputere i landet. Messen som udover et par kontraktlige oplysningskonferencer af franske firmaer (de havde meget andet at byde på end god mad i cafeteriaet til udsalg af billige priser, havde ikke angivet deltagelse af Amstrad selv.

En måned senere gik startepå den første "International" Amstradudstilling, som var organiseret af NO MEDIA, som på daværende tidspunkt var, og stadigvæk er udgiverne af den Franske version af Amstrad-Bladet. (Udlaget var dengang 100.000 pr nummer).

I løbet af første planlægning, trak den denne gang flere udstillere til, ligeledes og totalt 10.000 besøgende,

og demonstrerede således en stor succes for Amstrad popularitet i Frankrig.

Men november skulle vise sig at bringe en helt ny dimension frem i lyset - med en stadig forøgelse af antallet af PCW JOYCE på markedet og ligeledes præsentationen af PC1512 i England, blev der lagt en hel verden af business- og professionelle muligheder til det stadig voksende hjemmecomputer marked. Som følge deraf, forlængede NO MEDIA messen til 4 dage og flyttede denne til et kongressalingsområde i udkanten af Paris, også kaldet Parc de la Villette, hvor der var plads til 4.000 kvadrater gulvareal, samt til at modtage de ca. 70 udstillere som var tiltrådt messen og selvfølgelig et forholdsvis stort antal besøgende.

Amstrad var med denne produktlinie fra CPC'er til PC1512 modellerne, selvfølgelig markedsleder og marktpåbygger på messen. Amstrad prøvede at undgå alle forspørgsler på PC1512 via nogle kæmpe skilte, som fortalte at PC1512 KJE ville være klar til levering før julen, men dette virkede ikke efter hensigten, og det afholdt de heller ikke store horder af mennesker fra at stille spørgsmål om størrelsen for bare at få en glimt af den nye maskine.

Ifølge den lokale Amstrad salgsdirektør for professionelt udstyr i Frankrig kunne, sikkert han havde haft dem på lager sælge 50.000 stk. PC1512 lige nu og her, men leveringsplanen

var kun på 8.000 stk. om måneden fra november til januar og derefter en forøgelse til 34.000 stk. pr. måned fra og med februar, så man måtte vente på levering, ligesom forhøjelsen/Ørnskovs på håndtilsmodellen, som i England solgte ca. 85% af selget, er i Frankrig endnu større, op mod 45% af de afgivne bestillinger lyder på netop denne model.

Ligesom i andre lande havde præsenteringen af PC1522 en dramatisk effekt på markedet, på PC-kompatibelt software. Software som typisk kostede 15.000 franc blev nu reduceret til 6.000 franc.

Selvom PC1522'erne indtil videre var blevet solgt i 50.000 eksemplarer, følte Mr. Wycle ikke, at den havde fået samme succes som i England, men, som han siger, selget er i en positiv udvikling, og Armatad er i gang med at overtage skonomiske-markedet, opbakket af en massiv reklamekampagne i en lang række blade, ikke kun i computerblade.

Fransk software, især spil, er kendt for en virkelig god kvalitet, men ulykkeligvis ligeså høje priser. Men som følge af Armatad's store markedsandel, op mod 60% af de 400 til 450.000 spillecomputere, som findes i

Frankrig, kan spil programmerne hurtigt få dækket deres omkostninger for udvikling af spil, og derefter dumpes priserne til konkurrencedygtige priser.

Følelsen er det således, at danske softwaremænd, der drøjer sig om Ene Informatique, Infogrammes, Loricels og Pyramides, allerede nu vil søge nye betydelige markeder i England, og spillet "GET DEXTER" fra Ene Informatique opnåede en førsteplads på Armatad udstille i England.

En stor procentdel af de udenlandske besøgende på "Armatad Expo" var distributører, såvel som mulige investorer af alle mulige

slags produkter til Armatad, og udstillet blev de også nåedes, at på den sidste dag, som netop var reserveret til handlen, blev der udfærdiget og afsendt en eksempelvis en udenlandsk køberhandling af franske produktion. Så det skal nok vise sig at væsentligt på de franske produktioner ikke er så lang vejde.

De besøgende såvel som udstillerne, og de forskellige organisationer selv, var begejstret for messen. Den eneste mulige kritik af messen var nok manglen på den gode mad til billige priser, som jo var så godt kendt fra den første messe i Paris.

TIPS & TRICKS

Da vi her på redaktionen er ud af et barmhjertigt folk, har vi besluttet os for at lade denne barmhjertighed flyde ud til vore læsere. Det vil vi gøre i disse spalter, hvor vi i ligevel mod vor størrelse "TRUP" vil prøve at gøre livet lidt nemmere og sjovere ved juletid for lidt flere. Så hvis du er en af dem, der hele tiden får et "GAME OVER" netop som spillet er begyndt, eller du står og røngler én eller anden smart programmerings-konst, - ja, så har du netop fundet de rette spalter.

Nu julen er vel overstået og julemanden er kommet hjem til Nordpolen igen, så har vi jo faktisk ikke andet end bevarer mod at den ene, som særlige red, for at det sårbare folk kunne få en hånd på. Nu giver vi dem kun anledning til problemer, angreb og arbejde. Men det er ikke kun her i landet, at stress giver problemer. Det gør den også i spillet "FROST BYTE", som foregår midt i en tid på planeten Comma. Men det er der heldigvis ikke - indtil videre - stressende programmering, prop spillet i håndoptageren "RUN" derfor denne lille skrivelse. Hvis du vil til din store Commodore vil oplys, at Kresner er en uendelig, uden at spillet stopper af din grund.

Løsning 1

```
10 * HENDLIGT LIV I FROST BYTE
20 HOME :OROSBY 12345
30 LOAD ""
40 TIO=0
50 FOR A=1000 TO 4000
60 READ A:VALI "A"
70 PRINT A
80 NEXT A
90 CALL 50000
100 DATA 21,30,00,22,00,00,22,00
110 DATA 0F,20,00,0F,20,00,20,00
120 DATA 0C,00,70,20,0F,00,00,00
130 DATA 01
```

Hvis du har problemer i spillet "Comma" - så skulle du prøve at indlæse følgende loaderprogram:

Løsning 2

```
10 HOME :OROSBY 12345
20 FOR A=1000 TO 4000
30 READ A:FOR B=0
40 NEXT A
50 FOR B=0000,000:FOR C=0000,0
60 FOR D=0000,000
70 CALL 80000
80 DATA 005,100,100,170,00,00,70,0,0,00
90 DATA 00,7,100,00,10,000,100,00,00
```

Hvis er så lidt hjælp til "Galvan":

Løsning 3

```
10 * HENDLIGT LIV I GALVAN
20 HOME :OROSBY 12345
30 LOAD ""
40 TIO=0
50 FOR A=10000 TO 40000
60 READ A:VALI "A"
70 FOR B=0:VALI "B"
80 NEXT B
90 IF A=4000 THEN 110
100 PRINT "Data error"
110 CALL 80000
120 *
130 DATA 0F,00,00,00,00,00,00,00
140 DATA 00,00,00,00,00,00,00,00
150 DATA 00,00,00,00,00,00,00,00
160 DATA 00,00,21,0F,00,00,0F,00
170 DATA 00,0F,00,0F,00,00,00,00
180 DATA 01
```


- og lidt til "Tempest":
Løsning 4

```
10 * HENDLIGT LIV I TEMPEST
20 HOME :OROSBY 12345
30 LOAD ""
40 TIO=0
50 FOR A=1000 TO 4000
60 READ A:VALI "A"
70 FOR B=0:VALI "B"
80 NEXT B
90 IF A=2000 THEN 110
100 PRINT "Data error"
110 CALL 50000
120 *
130 DATA 00,00,00,00,00,00,00,00
140 DATA 00,0F,00,00,00,00,00,00
150 DATA 00,00,00,00,00,00,00,00
160 DATA 0F,00,00,00,00,00,00,00
170 DATA 00,00,00,00,00,00,00,00
```


- og som rosinen i kakebunden har vi en lille smule snjål til "Apprentice".
Løsning 3

```
10 ' HENDELING LIP I APPRENTICE
20 MOD 1:15PMOUT "a"
30 MERRY 4:11FF
40 LOSE " "
50 FORK 4:12MS,100
60 FORK 4:1201,0
70 FOR 4:1200 TO 110
80 HJAL 4:121FOR 4,VALI "0"++40
90 MEET " "
100 CALL 4:1200
110 ' markskode
120 DATA 4F,32,78,08,32,08,01,02
130 DATA 5F,08,03,78,08,0A
```

Det var lidt for CPC-folket, men så har sendelig også lidt for Joyce-øjerne. Når man læser "Locoscript" kan det godt være svært at skrive forsvare fra hinanden. I det følgende vil vi give en opskrift på hvordan du kan skrive forsvare ved hjælp af CPM-kommandoen **PRLETTE** fra version 1.201.

Sæt din Joyce op i CPM og sæt en kopi af Locoscript i drive a (det skal være en kopi da Locoscript er skrivebeskyttet). Hvorefter du skriver:

```
H:SET J20100.EMS
[PAUSE] <RETURN>
```

Hvis du læser på et enkelt drive-system, så skal du sætte din systemdiskette i drive a så du bliver spurgt om drive B, ellers skal du sørge for at den er i fra-starter. Skriv så:

DIR A

Enkelt-drive systemerne skal også have lokoscript disketten når der bliver spurgt efter drive A. Nu kan vi så den gamle Loco'fil. For at rette forsvare skal vi bruge **SHD**-kommandoen. Så du skriver:

B:SD

Når Joyce'en så spørger om drive B, sætter du din "programmering utilities" disk i maskinen. Efter at maskinen har "loadet" SHD skriver du:

RELOC0.EMS

Sæt din kopi af Locoscript i drive a, så det bliver for langt. For at lave selve forsvare ændringen skal du henhver give kommandoen:

5870A:JE CD 00

Gør nu denne konfiguration på disketten med kommandoen:

W20100.EMS

Ved en "værs" opstart skulle forsvare nu være skrevet. N.B. Hvis du sidder og bøvler med "Delend or Die" så prøv at holde **CONTROL-SHIFT, ENTER, DELETE** nede samtidig med at du trykker et par gange på "V", hvis du gør dette når du har menu'en "X points per head" da vil der ske noget meget mærkeligt.

Software REVIEW

* SUPER BYTES *

Firelord

Inspirationkildeerne ligger lige for, og er mere end endvidt i spillets forskellige nuaner. Det handler om trolddore, riddere i stromende rustninger, en heksekonst, prinsesser, troldmænd og hekse og dragefamilier.

Men det er trældommen af den hyggelige slags, som kan nydes på computer-skærmen uden alvorlig fare for liv og helbred.

Den Øste Drømming har spillet ridderen fra dragen som vuggede dem, og har bragt dem rasgele kræft til at kæmpe en forbandelse over landet Torva. Landets indbyggere er alle omkomne til døvelske tårnener, og gårderne er overtaget med magik til.

Den hvide ridder Galahad, dagen efter, for at ændre denne uheldige situation, kan bevæbnes med hjertes mod og et troldmænds sværd.

Firelord er et arkade-udventur i højst trældomme med spil som *Castletron* og *Knight Lore*. Masser af ram af udfordringer, varieret spil, rigt holdigt udvalg af bopæle og gemmer, og tilfredsbringende svar på alle de spørgsmål til at holde sindene i spillet for en ram tid.

Firelord er designet og programmeret af Stephen Cross, skabt til den "Arctic computer og video pro-

grammer" 1985, og forfatter til spil som *Stargate* og *Wizard's Lair*.

Grædken i **Firelord** (model D) er i (pædagog) 3D, og er lavet i en "frame co-ords"-streg, der ikke ikke kan siges at stemme særlig godt overens med hesteskrællens mere pompøse stil.

Model: 464/664/6125

Producent: Hewson

Distribution: Hewson

Grafik: ★★★★★

Lyd: ★★★★★

Interesse: ★★★★★

Beach-Head II

Beach-Head II fra U.S. GOLD kan ikke konkurrere sin amerikanske konkurrent. Masser af action, godt gameplay, læst grafik.

Der er fire hovedkarakterer eller soloverser i **Beach-**

Head II: Angreb, Redning, Flugt og Kamp. Hver med sine specifikke udfordringer til spilleren.

I Angreb gælder det om at få sine faldskærmsparaplyter sikkert landet fra en helikopter, så man kan komme ind i skadens tilfældet. Her skal man i "redning" bevæge sig udover over en flod gadeplads, mens der bliver fyret på en, så hvad sommer og høj kan holde.

Målet er at beth de gubler som "Dragen" holder konget.

I Flugt er det om at komme væk fra "Dragens" øje - heldet indikation gubler. Endelig kommer det i Kamp til det ultimative showdown mellem skadens, "Dragen", og the goodguy, Commander Stryker.

Dragen har gjort sig dybt rede i et netværk af huler under det tempo han har brugt som sit hovedkvarter, og Stryker har forlagt ham hullet, for at gøre regneringen op.

Kun en af dem vil overleve.

Grædken i **Beach-Head II** er som sagt ikke noget at skrive hjem om. Det ligner

smæst noget fra de glade 70'ere hvor Atari stadig var en spillemasine til at tilslutte fornyset og i øvrig repræsenterende noget af det ypperste grafik indenfor genre. Lyden er ikke noget mere ophidsende. Men alligevel er **Beach-Head II** skæg at spille – måske netop fordi dens progressioner for eksempel at spilleorden er langt vigtigere end udsynet.

Model: 464/664/6128

Producent: Paragon

Distribution:

U.S. Gold

Grafik:

Lyd:

Interesse: ***

City Slicker

Ideen er rimeligt original. Ikke noget med lysende værdi og tvænde indtjening her.

Vi befinder os i midten i London, hvor den ledende forretningsmand Alex Cadabra har angrebet en bombe i selvstyre parlamentet.

Bomben springer ved midnat, og den eneste måde at desamere den på, er ved at samle 5 antal genstande og sætte dem sammen til en bombe-desamteringsmaskine.

Og hvem er så mand for det? Slick, selvfølgelig – også kaldet City Slicker – en ung fyr med linser og solbriller i ørerne.

Historien er derudad og lige efter bogen. Vel er plottet lidt anderledes, men **City Slicker** fra Hewson er i sin udførelse blot endnu et af de efterhånden rigtig mange skæde-adventurer eller stige/plattformsprincipper.

Spillet ligner til forveksling hvad man har set hundred gange før, og gameplayet er ligeledes kedeligt velkendt.

Jeg tror ikke engang at prisen af gameen vil kunne finde noget anderledes eller forfælsende ved spillet, men hvem ved, det er måske netop derfor man kan sælge så mange af slagen?

Model: 464/664/6128

Producent: Hewson

Distribution: Hewson

Grafik:

Lyd:

Interesse:

Whooa, et smag! Et super-slick jettfly i formgyrde nær-kamp. Kaskader af værd spættet fra bombesvæbberne og færdigkontrollen står i hænder. ACE står der med kampopsætningen, og røddenseren DEN ULTIMATIVE KAMP JET SIMULATOR – ENDELIG KAN DU VIRKELIG FLYVE!

Udvalsten er tilgode ACE's udgivers, Cascade Games, et chat fra en RAF-pilot, der staves et begæret bev at den efter at have prøvet simulatoren på sin Commodore 64.

THE ULTIMATE COMBAT JET SIMULATOR

For mig at se er ACE en af de mest primitive flysimulatorer, der har løbet igennem min 404. Instrumenterbordet består af 10 stærkt forældede instrumenter, vist ud af formålet er stort set ikke andet end en streg der repræsenterer horisonten, og fjenden er par grunde og klodret ansvarede sprites.

Nu kan sletens være mange ting. Simulatoren som Digital Researchs Flight Pilot har vist et detaljeret grafik ikke er nødvendig for at give en fin forsvarende af at kontrollere et rigtigt fly.

Men selv her følger ACE totalt. Der er stort set ikke andet at styre end op med højre-vindene, og så selvfølgelig "Yay", og "Flyet" opførelse i luften er højt beundret og sprudt. Gåld vide om den forsvarende RAF-pilot betragter standarden i det britiske luftvåben (jeg skal

nok offolde mig fra at forsvare med utragelse vildskab om Faldkædetæm?

Lad os ikke her sætge os højere op i skyerne, men nøj med en advarsel til alle flyveglade Amstrad-ere: Ikke alt hvad der flyver er en F-16!

Model: 464/664/6128

Producent:

Cascade Games

Distribution:

Cascade Games

Grafik:

Lyd: -

Interesse:

Hvis er ikke denne ZX Computing har udsat af ACE er et af 1985's mest imponerende spil, og det har været opstillet som kandidat til Avon's Flysimulator af Zzap!64's læsere.

Og her sidder jeg så med Amstrad udgaver i hænder, og kler mig forsvillet i hovedet... kan det virkelig være tale om det samme program? Kan der være stort en forbytning, eller er PR-folkene hos Cascade virkelig så blide?

Dynamite Dan II

Alle unge i hele verden er blevet forhekset og deres hjerner udsættet til sidste drille af flugtspladende uskyldige pop-plader. Nogen har angrepsenergi vinklet med subliminale ljemsenskelede lydtegn. Der er kun en person der kan være ansvarlig for den slags aflyktheder - ja, nemlig, Blitzen har siklet til igen, med det ene mål at skabe kaos på vor skorbenede planet!

skellige genstande og anvende dem på rette måde.

Derfor er nødvendige for at gennemføre disse, heller yder beskyttelse mod lytprose, gennemslappladene skal spilles før man kan forsøge sig til en ny et, osv.

Opførsel er heller ikke det der plager publikum i **Dynamite Dan II**. De forskellige spilles at så små og græbde, at det kan være

terninglig svært at bestemme, hvad de skorbenede forestiller, og lydsiden er et udfølgeligt barn af blip-bli-lyde.

Alt i alt bevidder **Dynamite Dan II** altså lige præcis de kvalitets, der skal til for at skabe et midtlevende spil, der kan kan afvikle med interesse for en kortere periode.

Model: 664/664/6128

Producent: Mirrorsoft

Distribution:

Mirrorsoft

Grafik:

Lyd:

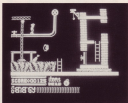
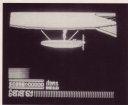
Interesse:

Agent Dynamite Dan bliver sendt afsted til Blitzens tilholdsted, Arcanum øerne, i sin zeppliner for at sætte terrang-generatoren.

Såvel historien til **Dynamite Dan II**. Som det nævnt altid er tilfældet at spillet i sig selv kører så spændende som oplæg og omleg lever.

Dynamite Dan II er et traditionelt stige/platform-spil i dimensioner, hvor det gælder om at samle for-

Kettle

Skal man beskrive scenarioriet i **Alligata's Kettle** med et ord, kan det kun blive "sæst".

Helt fra en poppeldivert hede i den slags man sætter kaffevand oven i (sand)stødt - theवाद... vi er vel gentlemen?, og den er omgivet af en roterende himmelstrøget som spillet forelæser kaldes en "cross".

Kedelen ruller sig i et netværk af underjordiske gange. Her er den stædt på at få boblende krakler (og), ikke sådan rogen der skrider software-ansættelser - rigtige krakler, til stykke af en.

Enhver fjælsendele bestræber sig som bekendt en cross, og i sin kamp for at få fat i dæksbrosen (!) får kedelen sigeligt brug af den i løbet på at sædligt boblende, sædne kraklerne, hede diamanter eller lige, og grad styklingen i stedet og ikke ligen der fører til yderligere gange.

Som man vil forstå er **Kettle** det rene og skæne fjælsende pop, men det er på en ganske underholdende måde. Desværre står grafikken ikke mål med spillets gameplay. Fjælsene er små og gubede og animationen er by i Danmark (hvor man i øvrigt også betjener sig af som ovenfor, så det kan være lige meget).

Kettle kan spilles af en eller to personer samtidig, hvilket giver mulighed for kombi-lige strategier.

Model: 464/664/6128

Producent: Alligata

Distribution: Alligata

Grafik:

Lyd:

Interesse:

Rogue Trooper

Rogue kan blandt andet betyde "en vilde hærskolekønt, der lever adskilt fra flokken". Det kan også betyde kærlighed eller landsbygger, og er desuden navnet på helten i Piranha's nye sci-fi krigsspil af samme navn.

Sceneriet er sat på NU EARTH, en krigsplanet planer i udlandet af galaksen.

Hyggeligt kan man ikke just påstå at det er.

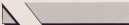
Løbspillet af sønder-skudte markebilleder, pig-trådsparretinger, miner spredt ud over det hele, og så vinder det selvfølgelig med fjendtlige soldater, bekvæmt til tændere.

Men der er kægle i hærskolekønt Rogue - og mere til Hans udbenyttelse (som det hedder, når det er sci-fi) betale, udover de mere traditionelle rip-white gæster, af tre mikro-chips, der rummer de såkaldte kommander Gimmis, Helm og Bagmands sjæle, prægtig ind i kredsløbene. Og de tre er altid med ham, og giver ham gode råd og oplysninger sådan ganske usophistret. Samtidig er de spillets objektive mål, de er underligt nok ikke spor tilfredse med at skulle hærskole livet som bio-chips, og Rogue må opføre forstanden, og dræbe fjenden for at give de tre deres kedelige eksistens.

Der er ingen tvivl om, at folkene fra Design Design har skrevet mere end en gang til hærskolekønt og deres succes med spil som **The Fifth Axis** da de skulle lave Rogue Trooper for Piranha.

Man har forsøgt sig med "realistisk" animation af de kommanderede personer og scenarier er holdt i 3D.

Intentionerne er altså i orden, men desværre har det kostet mere end at få den realiseret. Animationen har ikke nær samme elegance som de kan præstere det på den anden side af kærden, og når der er mange personer på skærmen samtidig seres spillets hastighed til-

svarende med.

Selvom Rogue Trooper ikke kan betragtes som årets ansætt, er det dog alligevel et bekræftende sandt, specielt hvis man er fan af krigsspil og har lyst til noget der er lidt anderledes end gennemsnittet.

1998

Model: 464/664/6128

Producent:

Design Design

Distribution: Piranha

Grafik:

Lyd:

Interesse:

CP/M Skolen

SET-Funktionen

Før et slide bøl på en maskinbælt, skal det indlæsningsbæltet, at CP/M-skolen (ikke var nedtaget i sidste udgave af *Amsoft-Blaet*). Efter flere opfordringer vil vi herover bringe relevante artikler angående CP/M – det særvede sig i form af programmeringer i CP/M eller beskrivelse af interessante kommandoer.

Vi skal i denne artikel beskrive de med SET-kommandoen. SET er en af de CP/M-funktioner, hvis værdi sjældent er beskrevet nøjagtigt over for brugeren, og dette på trods af, at det er et fortrinligt værktøj til organisation og beskyttelse af filer og disketter.

En af de udkyldige oplevelser næsten enhver bruger er blevet konfronteret med er, at en fil – hvis indhold er essentielt og faktisk uanset – ulæseligt er blevet slettet. Da en sådan sletning kan ske på flere forskellige måder, vil det være uønsket at tildele udgave filer – eller måske hele disketter – attributter, således at sletning bestemte ikke umiddelbart kan ske.

Kommandoer, som skal anvendes for at beskytte en fil mod ulæseligt sletning, er følgende:

SET A-test fil [opt]

"A" refererer til drive A, og "test" er kørselsnavn for test-opt, dvs. at det kan et tilføjet i de indlæste filer på disketten i det angivne drive. Således man ønsker denne beskyttelse annulleret igen, skal man blot bruge "no" (no-test) i stedet for "test". Dermed tilføjes både beskyttelse og sletning af respektive fil.

Hvis ønsket går på at beskytte en hel diskette er kommandoen herfor sættes identisk med ovenstående.

SET A [opt]

Funktionen af beskytte filer og disketter med SET-kommandoen SET ligeledes muligheden for at ændre de forskellige procedurer, herunder operativsystemet foretager fil-operationer. Som eksempel herpå kan nævnes DIR-funktionen, hvor brugeren kan få en oversigt over de på disketten lagrede filer. Nu er det ikke således, at DIR oplyser om – hvortidst, Hvis man tager en katalogoversigt over Logoscript disketten v.h.a. DIR i CP/M-mode, vil man få en oversigt indeholdende et gennem antal fil, navne efterfulgt af meddelelsen "system files exist". Som det ikke umiddelbart fremgår af denne meddelelse, fortæller CP/M rent faktisk, at der findes flere filer på disketten end dem, som er nedtaget i oversigten. Ved at taste DIRS vil der fremkomme et andet filkatalog efterfulgt af meddelelsen "none system files exist". Der er i realiteten således tale om to forskellige filkataloger: et inkluderende systemfiler, et andet omfat-

tende filer, som ikke kendes tegnes ved at være systemfiler. For at flytte filer fra et katalog til et andet kan man ændre de forskellige attributter herfor ved brug af SET-kommandoen:

SET test fil [opt]

omfatter en almindelig fil til en systemfil v.h.a. DIR-kommandoen medmindre man anvender R-parametret, og dels til filen søge til gengæld for særlige brugere. Særligt værdier er kun relevant, når man arbejder med forskellige brugere, hvilket gøres ved at bruge USER-kommandoen. For at gøre dette kan man eksempelvis ændre brugerparametret til 3 ved følgende kommando:

USER:3

Resultatet heraf bliver, at systemet søger igen med meddelelsen "3A" i stedet for "A".

TYPE readme

hvilket er en fil på Logoscript disketten, som er kørselsnavn ved ikke at være en systemfil.

CP/M vil søgne med meddelelsen "no file". Dette er korrekt, idet filen "readme" ikke er tilknyttet brugeren 3. Indtast herfor:

TYPE script pag

```
=====
=====
=====
```

Dette skulle medføre, at der fremkommer en tekst på skærmen, idet denne fil er en systemfil, hvorved anvendelsen af brugeren sættes ud af funktion, idet systemfiler, som tidligere nævnt er tilgængelig for alle brugere.

Ved at angive [dir] i stedet for [opt] kan man udføre en systemfil til en almindelig fil, således at denne kan blive tilgængelig for en bestemt bruger.

En kærkommen mulighed ved SET er, at indlæse til eller diskette kan beskyttes således, at brugeren inden arbejdet hermed kan påbegynde, skal angive et password (kodeord).

Det første man skal gøre er at konfigurere disketten ved brug af INITDIR. Dermed gøres der plæk til filer og anden information, som har tilhørsforhold til den enkelte fil. Herefter skal hver fil tildeles en etiket (bestemelse af en attribut, som fortæller systemet, hvilken beskyttelse den pågældende fil har. Et eksempel herpå kunne være:

```
INITDIR A:
SET A (NAME="test")
SET A (PASSWORD="ansvar")
```


Når denne sekvens er givet, påkræves en eventuel senere SET-operation, at passwordet angives fortløbende.

Hvis man ønsker at beskytte hver fil indtast på password kan man anvende følgende fremgangsmåde. For nemheds skyld er hver fil til delt samme password. Såfremt man kan overkomme et sæt af passwords er det naturligtvis intet til hinder herfor.

SET A:[PROTECT]=
SET A:+"PASSWORD"+
mig:PROTECT=delte]

Hvor den første linie indtaster disketten, således at filer kan beskyttes, da billedet hver fil passwordet "mig" i røde linie, indtast på specifikke filnavne i stedet for notationsen "X" kan man give hver til et eget password.

Parasitens PROTECT kan have tre funktioner. Dels "read", hvor filen hverken kan læses, opbevares i form af skanning, slettes, ændres til andet navn eller kopieres. Derudover kommer "write", hvor filen kan læses. Og endelig den ovenfor anvendte "delte", hvor man kan læse og modificere filen ved at skrive i den. Muligheden for at skrive eller ændre filen er dog ikke til stede.

I næste udgave af Anvendelsesblad vil vi bl.a. komme ind på muligheden for hard-copy af skærmindlæsninger, hvilket kan de fleste er et øget tilgængelighedsniveau. Vi skal endelig opfordre læserne til at komme med idéer til nye CPM-programmer, som andre læsere kan have forbehold af.

Lars Krull præsenterer CITIZEN 120 D

CITIZEN 120 D er et CP/M-tilføjet 8x11 matrix printer med NLJ i en 8x11 matrix, og et eller to valg af tekstskærførelse. CITIZEN 120 D har 4 KB buffer, og leveres med interface som kan tilføje til IBM-PC/Compaq. Printeren leveres selvfølgelig med dansk tegnsæt og tractor driv.

CITIZEN 120 D **2995,-**
koster kun kr.

plus også
TIL COMMODORE

STAR NL 10

Robust og driftsikker matrixprinter. 11 internationale tegnsæt, NLJ og gratis. Lettens design med forøget trykforbedring. 120 cps.

STAR NL-10 leveres til IBM-PC, Compaq og Commodore.

STAR NL-10 **4495,-**
koster kun kr.

DISKETTER

MAXELL CP-2, 3":
10 stk. kr. 495,00
3 1/2" DSDO Neutral
10 stk. kr. 295,00
3 1/2" DSDO Neutral
10 stk. kr. 99,00

IBM-PC/Compaq printer-kabel kr. 199,00
Diskbox til 100 stk.
5 1/4" m. lase. kr. 129,00

VI SENDER OVERALT!
ALLE PRISER INCL. Moms

og 1 års garanti.
Forhandlere velkomne.

 Lars Krull A/S
København N
Til alle i Danmark

kapslen

COMAL-80

Så kom den – den længe ventede COMAL-80 kapsel til CPC maskinerne. Kapslen er en lille ansigts sød box med fire skruer. Med kapslen følger en dansk-tykbunden manual på 133 sider og et regnearkprogram, hvis den skulle komme opdateringer af ROM'erne.

Manualen er efter min mening lidt vel kortfattet, så man må prøve sig frem. På den anden side findes der mange gode undervisningsbøger på biblioteket, og de COMAL kommander er COMAL, er det ikke noget problem at indlære COMAL programmer fra andre maskiner. Læs Commodore osv.

Kapslen, der passer til både CPC464/664 og 6128, indeholder et stort antal COMAL kommander samt nogle Amstrad-kommandoer, som f.eks. NODE-kommandoen og WHITE-SPEED, der sætter kassetteskiveoptagerens skivehastighed. Kapslen indeholder allerede en COMAL-pakke, som har farve-grafik, lydbering (ligesom i BASIC), avancerede grafik-rutiner, (funktionel) tekst-definering, joystick-styring og ROM-styringskommandoer. Desuden kan kapslen give danske, engelske og tyske fejl-meddelelser!

Man kan selv udlåne maskinkode-pakker, eller hvis det er et lille maskinkode-program, kan det kaldes direkte eller adress som inline-kode i COMAL. Det er omend muligt at bruge RSX-kommandoer under COMAL, så COMAL-80 er faktisk kun en forbedring af

Amstrad BASIC, resten af maskinen er som den plejer at være.

Amstrad COMAL er hurtigere end Commodore COMAL, men lidt langsommere end Amstrad BASIC med hensyn til almindelig regning. Men disk-systemet er blevet hurtigere og normalt på Amstrad og det er muligt at have op til seks flere åben på en gang endda med direkte tilgang (RANDOM access).

I den første artikel skrev jeg, at der kunne tilføjes en 16K ROM-pakke på kapslen, men rent faktisk kan der også tilføjes op til 15 COMAL ROM'er af 16K på et motherboard med ekstra kommandoer til COMAL-80-kapslen! Mulighederne er altså utallige og hvis man f.eks. udbytter ROM-delen (hvis man er så heldig at have sådan en, eller købte, en Di'tronics 2568L) så kan et kørende COMAL-program med ekstern processor, vinduet og store detaljer køre som en dæse.

Jumper

Kapslen kan skrues fra hængslen og med den indbyggede jumper kan COMAL'en sættes op på tre måder:

- Som ROM nummer 8, hvilket betyder at COMAL-80 starter op automatisk, når computeren tændes eller nulstilles. BASIC kan kaldes med RSX-kommandoer i BASIC.
- Som ROM nummer 1. Her kommer det almindelige opstartstilfælde med en ekstra copyright-linje fra COMAL-kapslen,

som kaldes med RSX-kommandoer: COMAL.
– Den sidste mulighed er al-brudt i logisk forstand. Ved at fjerne jumperen helt, registrerer computeren ikke kapslen (men den bruger dog stadig skrive). Denne stilling er ofte nødvendigt, hvis der skal spilles, for mange spil kan ikke køre, hvis der er tilkædet ROM'er til maskinen!

Amstrad bugs

Det viser sig at CPC'erne har lidt problemer med COMAL-pakken på grund af nogle svagheder fra Amstrad's side! Særlig COMAL-ROM'en op til at starte automatisk i stedet for BASIC'en, vil 464'eren glemme COMAL-ROM'en, når man slæber til BASIC, så det er ikke muligt at komme tilbage til COMAL'en med mindre maskinen nulstilles eller slukkes! Og på alle CPC'er vil mange maskinkode programmer, der jo skal startes fra BASIC, få maskinen til at gå ned på grund af COMAL'en, hvis COMAL-ROM'en har nummer 0 og det er ikke Freddy's skyld!!

Den simple og lussu løsningen

Løsningen er selvfølgelig meget simpel – flyt jumperen (og der skal ikke noget ved at fjerne jumperen mens computeren er tændt). Problemet er bare at jumperen er inde i kassen, så det er nødvendigt at åbne den fra hængslen og så kan man lige så godt have taget kapslen af!

Lussu løsningen er at sætte jumperen med en ostkølle. Køb en tre-benet kart-connector, et fem-benet og fjern de to yderste med en fladting. Højt tilhæbet (ca. 5 cm) og en ostkølle med tre ben. Ostkølleren skal have tre stillinger: Forbind det ene ben med midter-benet, afbuds og forbind det andet ben med midter-benet, afbuds og forbind det andet ben med midter-benet. Lad den sammen (se tegningen). Bør til sidst en hul i plastik boksen og sænd det hele. Voila!

AMX MOUSE KR. 995,-

AMX UTILITIES KR. 395,-

AMX 3D ZICON KR. 495,-

AMX PAGERMAKER
NU PÅ LAGER...

PRIS: 895,-

ZENTEC
Danmark

CHR. D. 8. VEJ 58 TELEF 63037 ERSLEK DK
8500 SILKEBORG TELEFON +45 80 07 99
DENMARK

På nærmeste forhandler anviset på side 66 nr. 06-80-87 99.

LÆSERMARKED

Amstrad 6128 m. grøn skærm, kompil. m. bøger og blade, 20" x 27" disk., ekstra floppy, 514" 80 spot, h.t.u.o. Pris kr. 7.000.- Ring på tlf. 06 88 31 56.

Amstrad org. Mini-office II prog. m. manual, kr. 250.- Ring på tlf. 09 13 24 11.

Amstrad org. anvise prog., bl.a. Profit Pointe (prof. tegningsl.), Entreprenør (budgetprog.), alt i et (budgetprog.), focus (tegneprog.), dansk database, database (grafik), m.m., fra kr. 50.- Ring på tlf. 09 13 24 11.

Amstrad org. anvise prog., bl.a. Profit Pointe i Masterfile (database), Image system (tegning), Ocean Utilities, Hørsbudget, restaurationshjæk, mange mange andre prog., fra kr. 50.- Ring på tlf. 09 13 24 11.

Amstrad DD1 diskettstation m. 7 disketter og diskettebok, manual og eng. imbil. kr. 1800.- Ring på tlf. 09 96 41 99.

CPC Selvangivelse 1986 For lønmodtagere, Rebskatt/overskydende skat, angørelsebeskyttelse. Pris kr. 60.- Ring på tlf. 06 43 79 70. Efter kr. 18.000.

Amstrad 464/6128 FP-Base I og II 1190 points, N-codet tegning, ykkert valg net til programmer, plader m.m., kr. 125.- Businessman the Game Kæb/Salg af aktier, Børsnoteringer, Børsproblemer, egne banknoter m.m., kr. 95.-

Manover II, Superwar, Diamond Castle m.m., kr. 20.- pr. stk. Datablad C10, kr. 7.- C20, kr. 9.- Ring på tlf. 07 81 01 62. Vores Rør udvalgte 5128 til Amstrad CPC 464 sælges. Pris kr. 1.500.- Ring på tlf. 02 61 96 14.

Amstrad CPC prog.: Memory-manager med Disassembler - Singlestep i 100% retskode, serielt div. hjælpesprog., på disk, kr. 90.- Ring på tlf. 02 24 24 48.

DATABLAD? Er du interessert i at bytte linse. Så ring på tlf. 02 31 54 73. Hold mellem tlf. 17 og 19.

Tesoro 6128, kr. 250.- og Tesoro, kr. 125.- begge originale udgaver på disc. Ring på tlf. 02 39 24 68.

Amstrad diskettstation 514" Vores m. turbo-pascal, CP/M, telextekst, assembler, m. 50 spil m.m., kr. 3.000.- Ring på tlf. 06 25 72 24.

Amstrad CPC 464 m. grøn monitor, lavet-ly-udgiver, 18 spil, 2 videospil, telextekst, håndl. programmer. Pris kr. 2.700.- Ring på tlf. 07 85 19 01.

Amstrad CPC 464 m. lavemonitor, kr. 2.390.- Paces DMP 2000, NLQ, kr. 2.700.- DD1, 1. division kr. 2.700.- alt. bøger, disketter - blænd. Samlet pris kr. 3.500.- Ring på tlf. 09 12 40 71.

Amstrad CPC 464 m. lavem-

monitor, spil, joystick, dansk manual kr. 3.600.- Ring på tlf. 07 82 22 08.

Amstrad CPC 464 m. anvise t. lavet-ly, grøn skærm, joystick, 30 spil, bøger, kr. 2.200.- evt. bytte m. Fleischmann N Piccolo modulfærdige. Ring på tlf. 06 88 31 12.

Amstrad CPC 464 m. grøn monitor, uden manual + 13 spil bl.a. Soul of a robot, Master Attack kr. 2.500.- Ring på tlf. 07 19 12 53.

Amstrad CPC 464 m. grøn monitor, færdigprogram, kr. 4.000.- Ring på tlf. 06 32 38 66.

Amstrad CPC 464 m. lavemonitor, dansk boks-bog, fem spil, kr. 3.500.- Ring på tlf. 06 22 35 65.

Amstrad CPC 464, grøn skærm, joystick, bord, 2 danske instruktionsbøger, 15 spil + 1 ekstra nyt blænd, kr. 3.500.- Ring på tlf. 06 37 15 69.

Amstrad Fastway Compiler & bog t. PCW 8256, aldrig brugt, (nypr. 850) kr. 500.- Ring på tlf. 06 48 34 59.

Amstrad PCW 8256 Joyce m. 4-disketter, 9 andre genst., h.t.u.o. kr. 7.000.- Ring på tlf. 06 18 51 46.

Amstrad Storehouse m. diskette software (nypr. 1250,-) kr. 500.- Ring på tlf. 05 44 55 24.

Amstrad 464, som ny, m. lavemskærm, blændstation,

joystick, bøger, mange org. prog., spil, dansk brugervejled., kr. 3.100.- Ring på tlf. 09 22 21 07.

Amstrad 6128, m. blændet prog., m. bøger, kr. 5.000.- Ring på tlf. 06 80 10 32.

CPC 6128 CP/M-Plus Forth - Overholder PC-Forth standard, Lavemskærm, 2 stk. 3" disketter, ascacode, minimanual, screeneditor, diskemanager, forhødsindlæs, div. CP/M kommandoer og m.m. Ved forsendelse kr. 190.- på giro 3 85 88 84, eller + porto. Præten Mads Knudsen Nalmadeboks 25/30 6300 Odense

CPC-6128, 19 stk. 3" disketter med mange anvise programmer, anvise bøger og manualer på dansk, engelsk og tysk, CPA 80 printer m/4K buffer. Samlet pris kr. 6.000.- eller højeste bud. Ring på tlf. 04 43 03 81.

Amstrad CPC 6128 med lavemonitor sælges. Ring på tlf. 09 17 53 35 efter kl. 19.00. Erik Pedersen.

Amstrad PCW 8256, grøn monitor og NLQ-printer, Batman, Pascal 80, Newword, Tesoro 8000, Dbase II, Supercalc v. 1. De graph kan evt. medfølge. Pris kr. 8.995.- Ring på tlf. 01 29 07 23.

Supertilbud til de første 1000

Bestillingskupen

Aboement:

1 års aboement på Amstrad Bladet		
+ 1 stk. Thing	295,00	_____
10 års prøveaboement på Amstrad Bladet	150,00	_____
1 års aboement på Amstrad User	295,00	_____
1 års dobbelt aboement på Amstrad Bladet og Amstrad User + 1 stk. Thing	525,00	_____

Disketter/bånd:

___ stk. Maxwell-disketter, særtilbud pr. stk.	49,50	_____
Amstrad Bladets kartotekprogram på disc		
CPC 664/6128	110,00	_____
Programtilslinger på disc fra Amstrad		
Programtilslinger på disc (1985)	195,00	_____
Programtilslinger på disc (1986)	195,00	_____
Programtilslinger fra dette nr. på disc	95,00	_____
Programtilslinger fra dette nr. på kassette	59,85	_____
Programtilslingerprogrammet Comal til CPC 664/6128	588,00	_____

Diverse:

___ stk. Thing, særtilbud pr. stk.	75,00	_____
Båndoptagerboks	85,00	_____
___ stk. Joyard	65,00	_____
Tillegene nr. af Amstrad Computer User (fra nr. 5-86) pr. stk.	15,00	_____
Amstrad Bladet (fra 1-85) pr. stk.	15,00	_____
Angiv hvilken:		

Total: _____
 + Porto og ekspedition, min. 30,00 _____
 I alt _____

Kuponen sendes til:
 Amstrad Bladet
 Godthul Bakke 4
 8600 Søllerød

Bladet bedes udsendt pr. check, eller indbetalt på giro 4 20 51 97. Alle priser er inkl. porto. Bestillinger bedes foretaget tidligt. Bladet er mediet på giro udsendt i check
 Efternavn: + 20 kr.

Du skal være opmærksom på, at der for disse bestillinger vedkommende kan være en vis leveringstid, da nogle af produkterne kan hentes i det antal i bestilte.

Send venligst ovenstående til:

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

evt. tit.: _____

Til de første 1000 der tegner årsaboement på Amstrad Bladet følger der en Thing konceptholder med i handlen. Du sparer over 125 kr. plus en masse besvær, når bladet automatisk kommer dæmpende ind af børsprækken hver måned.

Amstrad Bladets super aboementsstilbud:

10 nr. af Amstrad Bladet		
2 nr. af programbladet Input		
1 stk. Thing konceptholder		
Pris kun	295,-	_____
Du sparer over 125,- kr.		

Amstrad Bladets fanatiker tilbud:

10 nr. af Amstrad Bladet		
2 nr. af programbladet Input		
12 nr. af Amstrad User		
1 stk. Thing konceptholder		
Pris kun	525,-	_____
Du sparer over 150,- kr.		

Amstrad Bladets "prøve" aboement:

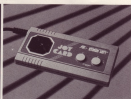
5 nr. af Amstrad Bladet		
1 nr. af programbladet Input		
1 nr. af Amstrad User		
Pris kun	150,-	_____
Du sparer over 35,- kr.		

Bestillingskort - gratis rubrik-annonce (max. 28 ord)

Nederstående bedes venligt indfyldt i fastkommande nummer af Amstradbladet (husk venligt, at for at vi kan nå det må vi have dit kupon senest 4 uger for udgivelsesdagen).

*Med tilbud om salg af software af egen udvikling erklærer jeg hermed, at jeg er indehaver af alle programrettigheder. Husk venligt navn og adresse på kuponens mediet på siden.

Thingy - en genial idé

Tiden er løbsk, hvor det er nødvendigt at gå rundt med hold i hånden af hele tiden at skulle se frem og tilbage mellem papir og skærm. Thingy konceptholderen gør dig i stand til at øge skriveshastigheden væsentligt, da du har originalteksten konstant i en ergonomisk korrekt position umiddelbart ved siden af skærmen. Thingy'en monteres problemfrit i løbet af sekundet, og så er man "hænklet". Ønsker man senere at fjerne den igen, gøres dette i et snævertag. Thingy er foreløbig blevet præsenteret i England, hvor den vandt titlen "Business idea of the year".

Normalpris: 96,-
Amstrad Bladets særtillbud: 73,-
 Se også vores abonnementsstillbud

Joycard

Alternativet til joystick. De holder til næsten hvad som helst, og er meget lettere at bruge. Det smarte "almålt" design gør dem nemt at bruge både ude og hjemme, da de er lige til at stikke i baglommen. Alltidens gevind.

Normalpris: 99,-
Tilbud: 65,-

Comal

Programmeringsprojekt Comal til CPC 664/8628. Udviklet af Freddy Dalgaard Christensen, i sin tid en af tidens største brug selv Comal sproget. Comal bruges i vid udstrækning i efter-undervisningen herhjemme og ventes også at være aktuelt i de kommende år.

Normalpris: 698,-
Tilbud: 588,-

AMSTRAD 2 87

Næste nr.

OSPREY

Verdens første netværksdriftsprogram på computer. Programmet til Amstrad 486 ser netværke på dette niveau. Værdifulde initiativ, der sikrer at OSPREY er en af de få programmer, der bruger datagrammer som et middel til kommunikation af et bestemt, så forfatteren vurderer.

Hardcopy på PCW

Vi giver dig en unik smag på en række af de mest populære copy på dit system.

PLAN IT

Et lille, men meget brugt, program til PCW 8558/8572. Programmet fungerer som en mini-manager i privatlivet. Så har du problemer med at bruge/overholde vigtige afleveringer er der altid overvåget på et eller andet niveau, vil det være et godt ide at læse med, når Steve Hansen ser netværke på dette program.

Vi laver videre med brug af Amstrad's, CPM Skolen, Tips og Tricks til både CPC og PC. Måske og Sprog, her er nye spil og teknologier meget, meget mere... På genvej i næste nr.

STARGLIDER

Under Software Reviewer ser vi bl.a. STARGLIDER, der er det sidste nye spil fra RAINBOW/FRAMES Software. Programmet er blevet testet af os i England for bl.a. anvendelighed af virkelig god grafik og opbeholdt med et af de nye spil i YOUR COMPUTER verdenen. Men er der endnu mere? SMLADDER? Eller er det bare endnu et opbeholdt enddagsprogram? Vi giver dig, som altid, næste nr.

